

NGAY TAY

M THỨ TƯ - THỨ
 NGÀY 29 JUILLET 1939,
 SỐ 172 - GIÁ 0\$10.
 NHÀ SOẠN VÀ TRỊ SỰ:
 Đ. ĐƯỜNG QUAN-
 HẠNH - GIẤY NƠI 874

Tin các báo: Từ nay trong những buổi lễ chính thức, các nghị viên thường được đứng trước các ông phủ, huyện.

ÔNG HUYỆN bảo BỐ TOÉT, nghị viên kiêm chánh hội — Được rồi!
 Anh nhớ lấy nhé, hễ vào đến công đường ông bắt quỳ!

THU-VIỆN
 563

TRONG SỐ NÀY: Ngòi thứ các ông nghị của Tú Mỡ - Truyện ngắn của Khải Hưng - và Đinh chính cùng dân trí thức bên Pháp.

LƯƠNG NGHI BỒ THẬN Lê huy Phách

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận: BẠI THẬN: đau lưng, mờ mắt, ù tai, rức đầu, tiểu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra MỘNG TINH: năm ngũ tướng giao hợp với đàn bà tinh khí cũng xuất ra DI-TINH: không cử ngày đêm, lúc nào nghĩ đến tinh dục, tinh khí cũng tiết ra một chút. HOẠT TINH: khi giao hợp tinh khí ra mau quá. DƯƠNG NUY: dương ít cường, mềm không tách tinh dục. LIỆT DƯƠNG: Gân đàn bà mà dương không cương. Hoặc « Thủ Dâm » mà sinh ra lực ngực, hay đánh trống ngực, chân nắn, di-tinh, mộng tinh, hoạt tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tinh, vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm hại cho thận khí, nên sinh ra đau lưng như bẻ, ù tai, chảy nước mắt, rụng tóc, rớt qui đầu, tiểu tiện vàng, có ít vẩn...

Có các bệnh kể trên đều dùng « LƯƠNG NGHI BỒ THẬN » số 20 của Lê huy Phách: sinh khí, cố tinh, bồi bổ thận khí, khỏi hết các bệnh bại thận, di tinh, mộng tinh, hoạt tinh, liệt dương, dương nuy... Giá 1p00.

ĐOẠN CĂN KHÍ HƯ ẨM Lê huy Phách
Bệnh Khí Hư rất nguy hiểm cho phụ nữ. Người có bệnh khí hư

thì thường thấy tiểu tiện vàng, đục, có giầy, có cặn, ra khí hư hoặc vàng hoặc trắng, tanh hôi khó chịu. kinh nguyệt bất điều, trong người ốm yếu, xanh xao... dùng thuốc « Đoạn căn khí hư ẩm » số 37 (giá 1p00) và « Tao nhập khí hư trùng » số 38 (giá 0p50) của Lê huy Phách, khỏi hẳn bệnh khí hư, tốt cho đường sinh dục về sau.

VẠN NĂNG LINH BỒ Lê huy Phách

Một thứ thuốc bổ sức khỏe dùng chung cho các cụ già, bà lão, đàn ông, đàn bà, người nhớn, trẻ con. Dùng thuốc này thân hình tráng kiện phác khởi tinh thần, ăn ngon, ngủ yên, tăng thêm sự khỏe. Các cụ già, bà lão dùng thuốc này: khỏi bệnh ho về đêm, da dẻ hồng hào, tăng thêm tuổi thọ. Đàn ông, đàn bà làm ăn lao lực trong sương thợ hoặc ngoài đồng, hay làm việc bằng tinh thần nhiều qua, hoặc buồn bán lo nghĩ, trong người yếu mệt, kém ăn, ít ngủ, hay quên, buồn nản... đều dùng « Vạn Năng Linh Bồ » số 90 của Lê huy Phách được mọi điều như ý. làm việc lâu mệt, nhanh nhẹn, thêm trí khôn, tăng trí nhớ, bổ khí, bổ huyết, tốt cho sự sinh dục. Trẻ con dùng thuốc này mau lớn... Người không có bệnh gì dùng thuốc này lên cân. Giá 1p00 một hộp.

Nhà thuốc LÊ HUY - PHÁCH

19, BOULEVARD GIA-LONG - HANOI

Là một nhà thuốc có danh tiếng và tin nhiệm nhất Đông-dương. Xem mạch, cho đơn, bốc thuốc chén, chữa các bệnh người nhớn, trẻ con... Bất cứ bệnh tật gì, dù khó khăn, nguy hiểm đến đâu dùng thuốc Lê huy Phách đều mau khỏi cả.

Chủ nhân Lê huy Phách xem mạch Thái-tố rất linh thông, đoán được sinh tử, biết được trước mắc bệnh gì, sau sẽ mắc bệnh gì và thân thể của người ấy nữa. Chỉ xem về buổi sáng từ 7 giờ đến 10 giờ rưỡi. Mỗi lần phải trả 1p.00.

Khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đầu đầu cũng đều có đại-lý bán các thứ thuốc Lê-huy Phách.

Bán nhiều nhất tại:

HUẾ: Thanh-Niên, 45 phố An Cựu. QUINHƠN: An-Long được điểm 194 Av. Gialong. SAIGON: Xuân Nga 181 Bd de la Somme, PNOMPENH: Huynh-Tri 15 Ohier.

CIGARETTES JOB IMPURIFIÉES D'ALGER

Giá đỏ (HAVANE) 0,12
Giá thêm thuế phòng thủ 0,01

Giá xanh 0,07
Giá thêm thuế phòng thủ 0,005

TUYÊN BUỘN TẠI XỨ AN-ĐÊ-RI

Bệnh khí hư

Đàn bà có khí hư là vì có kinh mà không kiếng, hoặc làm lượng nhiều ăn uống thất thường, hoặc vì bệnh tình người chồng truyền sang. Kíp nên uống thuốc của

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131, Route de Huế — Hanoi

sẽ được khỏi chắc chắn. Giá 1p20 một hộp uống 3 ngày. Nhà thuốc đã nổi tiếng chữa các bệnh lậu, giang-mai, hạ cam, v. v. bất cứ nặng nhẹ, đều được khỏi rứt nọc. Thuốc lậu 0p60 một hộp. Giang-mai 0p70. Hạ-cam 0p30.

ĐẠI LÝ: Quang-Huy Hải-dương, Ich-Trí Ninh-binh, Mai-Linh 60-62 Paul Doumer — Haiphong

Những bệnh ở thận

Những người liệt dương, di, mộng, lãn tinh; những người tinh khí bất cố, giao hợp chóng xuất tinh; những người hay đau thịt, mỗi xương xanh xao, vàng vọt; những người mắt sâu, má lốm, tinh đục quá nhiều; những người có đờ không nuôi, hiếm muộn con cái; những người tâm thận bất giao, hay thò đằm; những người tiểu tiện vàng đỏ, mắt mờ, lưng đau... dùng hết một hộp Kinh-tiến Tuy-tên tức Khảo-hy Tráng-dương Kiên-tinh hoàn thì khác hẳn trong người, rồi dần dần sẽ khỏi các bệnh ở thận và khỏe mỗi mỗi, mỗi hộp 1p00.

Cách chữa Lậu khỏi chắc chắn

Bị lậu khí phát ra, người thì thấy buốt tức, người thì thấy ra mủ, người thì thấy cả buốt tức, cả ra mủ mà lại ra cả máu nữa. Có người lại thấy nước tiểu vẫn trong (phần nhiều người bị lậu, nước tiểu hay vàng) đi đại tiện táo. Như thế chỉ dùng hết 1 lọ Liễu-hoa hoà trong một ngày bệnh dịu hẳn, và 2 hôm hết hẳn buốt, 5 hôm hết hẳn mủ. Mỗi lọ Liễu-hoa hoà giá có 0p50 (6 hộp 2p50). Nếu ai muốn chữa khôn, chỉ lấy giá rất hạ, mà có bảo đảm hẹn ngày khỏi.

20 năm còn tuyệt nọc

Bị Lậu hoặc Giang-mai chữa một cách cầu thả, sau khi qua thời kỳ thứ nhất, thường sinh ra những chứng buồn hoặc phổi trong đường tiểu, máy gạo, giắt thịt, ngứa sần trên da, tiểu tiện kh. lúc trong, thường vẫn đục, có filaments, tinh khí loãng, giao hợp chóng xuất tinh mà nóng thừe khuya ăn đồc thấy trong người khác ngay, ở miệng sáo thờng ướt và đỏ. Bệnh như thế dù mới có độ 12 năm hoặc tới 15 năm, 20 năm chỉ dùng hết 2 hộp Bội-nguyên tiết-trùng (1p50 một hộp) kèm theo với 1 hộp Tiết-trùng lậu (1p00 một hộp) trong một thời hạn rất ngắn, thì cam đoan là khỏi hẳn.

THƯỢNG - ĐỨC 15 Mission, — Hanoi

BẮC-KỶ: Haiphong Văn-Tân 37 Avenue Paul Doumer, Nam-định Việt-long 28 rue Champeaux, Ninh-binh Ich-Trí 41 rue de Marché, Bắc-ninh Vĩnh-Sinh 164 rue Tiên-an, Đông-bi Mai-việt-Sông 27 rue Vernay, Hải-dương Quang-Huy 25 Maréchal Foch, Hà-đông Minh-Long 25 Ng-bùn-Độ, Nam-Hưng 13 Gia-long, Thái-bình Minh-Châu 36 Jules Piquet, Cao-bằng Hoàng-hàng-Tuân 15 Pavie, Ng-xoán-Chiêm 64 rue Vườn Cam Bắc-giang Vĩnh-Hưng, Vinh-yên Mèo Ng-bị-Năm 47 Mai-trung-Các, Phủ-lý Việt-Dân Bđ Principale, Sơn-tây Thái-Hòa 15 Amiral Coerbet, Thái-bình Minh-Đức 97 Jules Piquet, Ich-Nguyên 129 Đệ-nhi, Tuyên-Quang Vĩnh-Thịnh 40 rue An-lạc, Yên-báy Tam-Đông 23 Place de Marché.

TRUNG-KỶ: Nha-trang Ng-đình Tuyên Tai-leur, Vinh Sinh-Hoy Dược-điểm 25 Maréchal Foch, Thanh-hóa Thái-Lai 72 rue Bến-thủy et Grand' Rue, Huế Thanh-Niên 43 rue An-cửa, Tam-quan Trần hoa-Đạo Commercant, Fafon Hồng-Phát 126 rue des Cantonnais, Tourane Lê-công-Thanh Avenue du Musée, Vinh Ngô-Như 49 Maréchal Foch.

Đời tem mới lây tem cũ

Cần mua một giá cao tem Đông-dương và Pháp hạng to thôi (hạng nhỏ chỉ mua hạng tem 7 xu trở lên) đã đóng dấu rồi. Tem phải sạch, không rách. Ai có gửi về tôi sẽ đổi lại hoặc tiền hoặc tem mới dùng dán thư. (Nên nhớ rằng 1 cái tem to 0p.10 đóng dấu rồi thì giá đắt nhất là 0p02.) **Chỗ ở:**

N - k. Hoàn

47, Blockhand Nord — Hanoi

Ngày Nay

Tuần báo ra ngày thứ bảy

Mua báo kể từ 1er hay 15 tháng tây

và xin trả tiền trước

	Một năm	6 tháng
Đông-dương	4\$20	2\$20
Pháp và Thuộc-địa	4. 80	2. 50
Ngoại quốc	8. 50	4. 30
Các công sở	8. 50	4. 30

Ngân phiếu gửi về:

M. le Directeur du NGÀY NAY

● TÒA AN OẠN và TRỊ SỰ ●

80. Av. Grand Bouddha, Hanoi

Giấy số 874

Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê

Lấy tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dẫn ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp bạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện thuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãn tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tối, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đới hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có sữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thở cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sỏi, bổ tì, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thứ bao sáp vàng, các bà dùng thứ bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chậm với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng-Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiêu, Hải-câu-thập, Yến-quảng, Sâm Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », liệt-dương được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lãn đạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả liền nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng Khê »

Không chọn lẫn chất thuốc phiện (nhà Đồn đã phân biệt), nên ai cai cũng có thể bỏ hẳn được mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện chỉ uống hết hai bao thuốc cai là đã không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai một, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lãn lơ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hề nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên cũng thuốc lậu Hồng-Khê số 39, mỗi hộp 0p.60 cũng rứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy, mới hay đã nhọt cốt rồi, uống thuốc giang-mai số 14 cũng khỏi rứt lọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp nơi đâu đâu cũng biết tiếng.

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ 88, Phố Chợ Hôm (Route de Huế) — Hanoi

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp Mỹ bán khắp cả nước Nam, bốn sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-mên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn, trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà Hồng-Khê dự Hội-chợ Hải-phòng năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội tinh vàng » và được « Bằng cấp tài năng » tại Hội-chợ Huế. Kỳ đấn sio công nghệ, mỹ thuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-sứ ban khen và được thưởng « Bội tinh vàng ». Có hẳn 2 cuốn sách thuốc: « Gia-đinh-Y-dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận kỹ giấy hiệu Phái 12 tay.

CUON SỔ

Yên-bay - Thấy đồn vua mán xuất thể bầy anh mán cô đeo đồng năm xu ruộm mầu tự Thái-nguyên lên tìm mán chùa. Nghe đâu bầy anh mán ấy đều là đảng viên của phái bảo hoàng mán tiên.

Bắc-kỳ - Một gánh xiếc Tàu ngoài các trò lạ, có một trò đặc biệt. Trò xụp rập chết người xem. Trò ấy đã diễn ở Nam định cách đây vài tuần. Tối 18 juillet vừa rồi, lại diễn lần nữa ở Hanoi.

Hanoi - 13 juillet. Một tiếng còi dữ dội. Ai nấy hồi hộp. Báo động? Không. Tập phòng không? Không. Nhà chuyên trách nghĩ mãi mới trả lời: đó là còi tập giết mình.

Bắc-kỳ - Nước lên to. Nhiều nơi bị ngập. Nhiều đê e nung. Dân quê tài mất đi. Các ông chánh phó kỹ sư lạc lõng mặt đỏ bừng.

Bắc-kỳ - 14 juillet. Hanoi. Haiphong. Nhiều cuộc biểu tình. Đòi tự do dân chủ. Phân đối việc Phạm lê Bằng được cử đi Tây.

của TÔ TỬ

Người

Kỷ niệm và kỷ niệm

HỘI TÂY năm nay rất long trọng. Từ quan chi dân ở Đông dương đều dự vào cuộc kỷ niệm 150 năm cuộc Đại cách mệnh Pháp.

Nhưng có hai cách kỷ niệm khác nhau.

Một đảng là cuộc kỷ niệm no nê và hỉ há. Nào ông Toàn quyền đo đạc điền văn ở Saigon ca tụng tự do, bình đẳng, bác ái, và những quyền bất diệt của người. Nào các bài dễn văn của các ông thống sứ. Và những bữa tiệc linh đình, vui vẻ, rượu sâm bành chảy xuống các cốc như suối, trước những ngọn đèn sáng choang.

Một đảng là cuộc kỷ niệm chặt vật và có những kết quả không ngờ. Nhất là ở trong Trung; nơi mà bao Xứ Sĩ bảo là có một vị hoàng đế tảo thời và mền chủ nghĩa dân chủ như hoàng đế Anh, nơi mà dân đen được cái diễm phúc sống dưới gót ủng của bọn mũ cách chúa. Ở Huế cũng như ở Quảng Nam, cũng như ở Quảng Ngãi, cũng như ở nhiều nơi khác, linh tráng và cảnh sát đều hết sức làm một việc quan trọng: ngăn cản dân làm cuộc kỷ niệm cuộc Đại cách mệnh Pháp. Và ở đâu đâu cũng vậy, những người yêu cuộc cách mệnh ấy và những

Ông bera cho phóng viên ra Sầm sơn tắm bể. Và dự các cuộc vui ngày hội Cát tó ở đấy. Và chụp một bức ảnh kỷ niệm. Trong bức ảnh ấy, ta thấy quang cảnh Sầm sơn ngày hội Tây rất là sầm uất: nào người đi nghỉ mát, nào dân chài lưới đứng nhàn nhàn dưới nắng để xem những cuộc vui ngoài bãi.

Thật là chu đáo quá. Bức ảnh đăng lên, độc giả hẳn là phải phục là ông Học đã có công lặn lội ra tắm bể Sầm sơn.

Phiền một nỗi ngày Cát tó năm nay ngoài bãi Sầm-sơn không có tổ chức một cuộc vui gì cả, đến là cơ cũng không có. Và hơn nữa, ngày ấy trời lại hơi mưa, và bãi bể vì thế vắng tanh như khối óc của ông Học sau bữa cơm no.

Thành ra, « những cuộc vui của ngày hội Cát tó ở Sầm sơn » chỉ có trong trí tưởng tượng của phóng viên Việt Báo mà thôi. Nhưng còn bức ảnh? Chẳng nhẽ bức ảnh kia cũng biết nói dối?

- Không, nó không nói dối đâu. Nó chụp sự thực đấy, nhưng là sự thực những hồi năm ngoái.

quyền bất diệt của người, đã biểu tình hoan hô ba tiếng em ái và mạnh mẽ: Tự do, Bình đẳng và Bác ái..., và đã bị bắt giam.

Ý chừng bắt giam họ là để cho họ hiểu một cách sâu sắc hơn thế nào là tự do. Còn bình đẳng, thì hẳn là ông cụ râu rậm Nguyễn khoa Kỳ chẳng hạn, không bao giờ lại chịu ngồi cùng chiếu với ông đánh rậm, tuy rằng bất cứ về phương diện gì, cụ Kỳ chẳng thấy có gì hơn ông cụ đánh rậm cả. Duy có bác ái, là các ông đội mũ cánh chèo lúc nào cũng sẵn: các ông ấy yêu dân như yêu thân mình, và yêu cả túi bạc của dân cũng như túi bạc của mình vậy.

Ô. Bùi xuân Học đi tắm bể

Kể từ ngày nổi súp de Văn đến nỗi đến giờ, Việt Báo không tìm được tin gì xuất sắc như thế nữa.

Ông Bùi xuân Học vẫn lấy thể làm phiền.

Cho nên năm nay, ông nhất định làm cho thiên hạ biết rằng báo của ông vẫn giữ vững cái tiếng thơm đáng tin nổi súp de.

SỔ QUYÊN

giúp gia quyến ông Tân Đà

(Đang lại từ trước đến ngày khóa sổ 25 Juillet)

Tòa soạn Ngày Nay	124.00
Trị sự	81.00
Ông Đào Văn Thiệt	14.00
Một bà giáo (giấu tên)	34.00
Ông Phạm Huy Liệu, Sơn-tây	14.00
Nhà số 40 Hàng Thao, Hanoi	64.00
Một học sinh ở Tourane	14.00
Bà Ng. Hoài Hồ, Quảng-ngãi	54.00
Ông Nam-Son	54.00
Các ông N. V. Đ. và P. D. V.	44.00
Ông T. X. B.	14.00
Người vô danh, Phnom Penh	24.00
Ông Lê Hữu Quán, Hà-tĩnh	14.00
Bà Nguyễn trọng Tru, Nhatrang	24.00
Nhân viên hãng S. I. L. E. R, Saigon	21.00
Một nhóm thư ký phòng ba	
Khâm sứ, Phnom Penh	74.00
Ông T. Hương, Vientiane	14.00
Một người làm công ở hãng	
L. U. C. I. A., Hanoi	14.00
Một nhân viên thư ký giấy	
thép Haiphong	14.00
S. E. M. A., Hue	54.00
Nặng Hè, Tourane	14.00
Bà Nguyễn-Tích, Châu-độc	34.00
Ông Nguyễn Văn Ngọc, Hanoi	14.70
Tổng cộng:	744.70

Chúng tôi thay mặt bà Tân Đà, trân trọng cảm ơn tất cả các bạn xa, gần, đã có lòng tốt hưởng ứng tiếng gọi của chúng tôi, gửi tiền về giúp gia quyến nhà thi sĩ. Số tiền 744.70 này chúng tôi sẽ chuyển giao cho bà Tân Đà.

và việc

Hân hạnh

ONG Phạm Quỳnh đi tây. Ông Nguyễn tiến Lãng cũng đi tây. Thật là đúng câu phương ngôn sấm của một cụ trạng Trình vô danh đã đặt ra:

Thu gòn đưa bánh lái cũng đưa Húng mọc lia ló cũng mọc.

Câu sấm ấy nay đã thấy nghiệm. Hai ông đưa nhau sang Tây chưa được bao lâu thì đã được ngay viên Hàn lâm Pháp chủ ý đến và ban thưởng cho. Ông Phạm Quỳnh, chiếc thuyền, đã được tặng huy chương bằng vàng, và ông Lãng, vì chỉ mới là bánh lái thôi, đã được tặng huy chương sắc tia: ý chừng là lấy ở chữ « tia tó » mà ra. Câu sấm có khác, ý nghĩa thật là thâm thúy thay.

Có người bảo đó không phải là câu sấm. Vì việc hai ông Quỳnh, Lãng được huy chương là một việc nhỏ sấm, không đáng kể, làm gì lại có được cái hân hạnh sấm nói đến.

Nhưng nghĩ thế là lầm. Ở xứ này còn có gì đáng kể hơn là huy chương, có phải không, ông Hoàng Lê là Hà văn Bình? Dân chúng? Dân là bọn khờ rếch so đũa hân thù, kẻ đến làm gì? Tự do bình đẳng, bác ái chẳng? Thử hỏi sẽ bọn mũ cánh chuồn thì đủ biết những của ấy chỉ đáng ném xuống rãnh bùn. Vậy thì gì là đáng quý, đáng trọng; ngoài phẩm hàm và huy chương?

Cho nên ông Lãng và ông Quỳnh được huy chương vàng và huy chương tia, là một sự hân hạnh cho cả nước ta vậy.

Đền lụy mất thời

CÀU TRĂNG TIỀN ở Huế nổi tiếng là một cái cầu đẹp, xây trên giòng sông đẹp, trong một cảnh trí đẹp Hằng ngày, những tà áo thiếu nữ gió lộng trên cầu in đủ màu lên những đôi dip đang ở xa gọi hồn thơ cũ nhà thi sĩ và gieo mơ mộng vào những tâm hồn lãng mạn.

Ài ngờ đâu, cái cầu nên thơ ấy lại rất không nên thơ... theo lời những nhà chuyên môn làm cầu.

Gần đây cầu ấy bị hư hỏng nhiều chỗ, và báo *Gazette de Huế* đăng tin rằng theo các nhà chuyên môn Pháp ở sở Lục lộ thì cầu ấy bị hư hỏng làm vậy là vì một cơ nhỏ nhất nhưng có sức mạnh vô cùng: là vì người « bản xứ » dúi vào nhiều quá.

Ta thường cứ khinh ta, nhưng bụt nhà thiêng mà ta không biết, may sao có mấy nhà chuyên môn kia đến khám nghiệm cầu Tràng tiền đã cho ta biết là ít ra ta cũng có một sức mạnh: nước dãi của ta; các nhà chuyên môn sở lục lộ đã nói thì chắc là đúng lắm, và lúc họ xem xét những chỗ ấy, chắc là họ đã nghĩ một cách chu đáo lắm rồi.

Sức mạnh khủng khiếp của nước dãi « bản xứ » khiến cho tôi nghĩ đến một sức mạnh khác, cũng rất là khủng khiếp, vì nó có thể làm đổ cả cầu, vỡ cả đê: nước lụt. Nhưng có lẽ hai cái sức mạnh ấy chỉ là một; có lẽ nước sông Hồng hà lên to cũng chỉ là do dân bản xứ ở Thượng du và Trung du dúi quá nhiều đống mà thôi. Các nhà chuyên môn sở Lục lộ cũng nên xét xem có phải thế không, để định rõ trách nhiệm của mọi người.

Hoàng-Đạo

NHỮNG VIỆC CHÍNH TRONG TUẦN LỄ

Tình hình Âu-châu — Đức định tập trung 2 triệu quân từ nay đến cuối Aout. 3 sư đoàn Đức đã ở Bohème, Moravie và Slovaquie gần biên thủy phía tây và phía nam Ba-lan. Đảng quốc xã tuyên bố ngày nay Dantzig có đủ lực lượng để chống với mọi việc xâm lược Ba-lan nói nhất định sẽ khai chiến về việc Dantzig. Các xưởng chế tạo phi cơ và khí giới ở Ba làm việc suốt ngày đêm.

Cuộc điều đình ở Moscou sắp kết liễu. Hiệp ước chính trị gần xong, và nay mai có lẽ sẽ có cuộc hội họp của các bộ tham mưu Anh, Pháp, Nga để lập một hiệp ước bình bị. Đức và Nga cũng đang hội kiến để lập một bản thương ước. Có tin đồn Đức Nga đang điều đình để lập một bản hiệp ước bất xâm phạm trong 10 năm; Đức cải chính tin ấy nói rằng hiệp ước trên vẫn có từ năm 1926 và vẫn có giá trị, vì chưa bị hai nước hủy bỏ.

Tình hình Á-châu — Cứ theo tin Nhật thì Anh đã chịu nhượng bộ trong cuộc điều đình ở Đông kinh. Anh nhận rằng quân Nhật có thể trừ khử những cuộc hành động nào có hại đến mình hay làm lợi cho bên địch trong những khu Nhật đã chiếm cứ. Cuộc đàm phán Anh Nhật vẫn tiến hành và có lẽ kết liễu trong tháng JUILLET. Tuy thế Nhật cũng không ngừng bình thường những phong trào bài Anh ở Nhật và ở Tàu. Sản nghiệp của người Anh ở Tàu thường bị phá phách. Mới đây Nhật lại tịch thu 3 vạn bạc trên một chiếc tàu Anh từ Thiên Tân đi Đường cổ.

Quân Tàu vừa lấy lại được Trâu châu thì lại mất về Nhật ngay 5 sư đoàn quân Nhật vừa bị thua ở Sơn tây, chết mất 8 nghìn người (theo tin Tàu), 11 vạn quân Nhật đã chết trong một chiếc máy bay lớn do quân Tàu bắn rơi. Nhật đã chính bị 40 vạn quân để tiến công miền Hoa trung trong tháng JUILLET.

Máy bay Nhật đánh phá ở gần biên giới Bắc kỳ. — Trong hai ngày liền 21 và 22 JUILLET, một đoàn 7 chiếc máy bay Nhật bắn súng liên thanh và ném bom xuống đoàn trên 47 chiếc xe ô tô vận tải của Pháp, Nam, Hoa ở Đại-linh-tử, cách Nam quan ngót 20 cây số. Tất cả 11 chiếc xe bị cháy ra tro. Nam Ninh, Liễu Châu và tỉnh thành Long Châu đều bị bom Nhật tàn phá.

Án xá chính trị phạm — Ngoài tin non 100 chính trị phạm biên bị giam ở Côn đảo và Inini sắp được giảm tội từ một đến 2 năm, nay lại có tin hơn 200 chính trị phạm ở Hanoi, Côn đảo và các nơi có hi vọng được ân xá về dịp lễ kỷ niệm năm thứ 150 cuộc cách mệnh Pháp.

Việc cho chủ xe vận tải vay tiền — Chính phủ đã ban hành nghị định cho các chủ xe ô tô vận tải vay tiền để đổi xe chạy bằng dầu sáng ra xe chạy bằng hơi than cũ. Tiền lãi tính là 6% một năm.

(Xem tiếp trang 20)

ĐÃ CÓ BẢN

PHẢN THÔNG VÀNG

của XUÂN - DIỆU

Giá 0\$40

Có in riêng 20 cuốn bằng giấy Alfa có chữ ký của tác giả.
Nên mua ngay kẻo hết. Giá mỗi cuốn 1p.00

CÂU CHUYỆN

Hàng tuần

HỨC đáng buồn cho làm địa một hạng người Pháp thuộc địa, họ trông đen và chỉ trông đen về phía người Nam. Nếu có hạng người Nam bài-pháp thì họ là hạng người Pháp bài-nam.

Còn nhớ ngày bắt đầu cho thi hành luật tám giờ ở Đông dương, bọn họ kêu gào: « Không thể đem chế độ lao động ấy sang đây được, vì người An-nam vốn lười, vừa làm vừa chơi. Bất thợ thuyền An-nam làm việc mười một giờ một ngày, thì công việc của họ cũng chỉ bằng công việc một người thợ Âu làm tám giờ một ngày thôi ».

Cái gì là An-nam cũng kèm cũng

dở trong con mắt họ. Họ không muốn dân An-nam khá giả, ngồi đầu lên. Vì cái khá giả của dân An-nam cũng là cái dở. Tôi đã được nghe hai người Pháp ở hạng ấy nói chuyện với nhau về dân An-nam trên một chuyến xe điện đi Hà-đông. Và tôi đã cười mãi, cười chảy nước mắt:

Người nọ bảo người kia: « Năm nay không khéo lại lụt ». Người kia thân nhiên đáp: « Cũng nên vài năm lại có một trận lụt. Để cho dân An-nam phải chặt vật kiềm ăn. Họ mà thừa thái giàu có là họ nghĩ đến làm loạn ngay ».

Không trách dân An-nam mình cứ nghèo mãi, và nghèo thêm mãi. Bọn

người Pháp lạ lùng kia tha hồ ăn no ngủ yên, dân An-nam vạn kiếp nữa cũng chẳng làm loạn được.

Rồi không khéo họ sẽ dồ lên đầu dân quê An-nam cái tội làm vỡ đê. Một người trong bọn họ sẽ nói: « Các ông kỹ sư lục lộ người Pháp rất có tài giữ đê. Đê vỡ, chẳng qua chỉ tại cu li An-nam làm việc rất dở ».

Chẳng rõ ông chủ báo *Chantecler* có ở trong bọn người Pháp yếm thế kia không. Nhưng ông ta hẳn về việc đắm tàu ngầm Phénix với một giọng hùng hồn chẳng kém. Theo ý ông ta, mà ý ấy ông ta tin chắc là đúng lắm, thì tàu ngầm Phénix sẽ đi đắm là vì có bọn cộng sản An-nam ám mưu phá hoại.

Bọn cộng sản An-nam ấy là sáu người An-nam trong số bảy mươi bảy thủy thủ làm việc dưới tàu ngầm Phénix. Tàu Phénix hiện vẫn còn nằm nơi đáy biển, chúng ta không thể phỏng vấn hơn bảy mươi cái xác chết kia mà biết sự thực được. Vậy sao dám quả quyết rằng người ám

mưu phá hoại là một trong ba người An-nam chứ không phải một trong bảy mươi một người Pháp? Biết đâu trong số người Pháp đó lại không có một tay sai của cánh độc tài Đức, Ý hay Nhật? Vì có lẽ bọn độc tài cần đánh đắm chiếc tàu ngầm của Pháp hơn bọn cộng sản nhiều — Cộng sản đánh đắm tàu ấy để làm gì, có mục đích gì?

Nhưng thôi, ta nên để những người xấu số yên giấc nghìn năm trong cá mồ chung, ở dưới đáy biển. Và xin ba người đồng bang của tôi cũng làm ngơ đừng chấp những lời vu cáo. Người ta nhắc nhở đến các anh như thế cũng là danh giá cho các anh lắm rồi. Và các anh phải biết, trước kia các báo chỉ nói đến cái chết của 71 người Pháp mà quên bằng các anh đi. Nhờ có báo *Chantecler* chúng tôi mới hay rằng các anh đã chết trong khi làm phận sự. Và khi chúng tôi quyền tiền giúp gia quyến những người bị nạn chúng tôi đã nghĩ đến các anh.

(Xem tiếp trang 20)

Khái-Hưng

ÔNG ĐÔNG

TRUYỆN NGÂN của KHÁI-HÙNG

ĐÔNG là đông, tây là tây, người ta cho rằng câu châm ngôn ấy của một nhà văn Anh sẽ đúng mãi: Đông và tây không bao giờ gặp nhau.

Sự thực thì Đông và tây thường vẫn gặp nhau, gặp nhau trong sự đau đớn.

Trong tiệm nhậu một người Âu và một người Nam cãi lý. Người Nam thấy người Âu có lý hơn mình, cái lý của sức mạnh, liền lảng xa đem theo một tư tưởng an ủi: tránh voi chẳng xấu mặt nào! Nếu người Nam ấy cũng khôn để bênh vực lý của mình đến cùng thì hai bên sẽ gặp nhau giữa những quả dấm chắc nịch và hùng dũng. Họ đã hiểu nhau.

Nhưng đó mới là đau đớn về xác thịt. Chưa bằng đau đớn về tinh thần, mỗi khi Đông và Tây gặp nhau. Gặp nhau một cách thân mật hơn. Tôi đã đọc chuyện « Bà đầm » kết quả sự hợp tác của hai văn gia Pháp Nam. Nhưng tôi không cảm động. Tôi chỉ buồn cười cho sự gặp gỡ thù địch của cặp chồng Nam vợ Pháp ấy. Là vì hai tác giả đã có một định kiến trước khi viết truyện: Họ không muốn cho Đông và Tây gặp nhau. Và truyện của họ cuối là một lời cảnh cáo.

Tôi biết một truyện thực hơn. Và vì thế giữa dĩ hơn, tìm thương hơn: Sự thực bao giờ cũng tìm thương và gần gũi.

Người đàn ông, một người Pháp. Người đàn bà, một người Nam. Người đàn ông làm sở lục lộ ở một

tỉnh kia. Người đàn bà, một cô gái quê nhu mì chất chất phúc.

Một hôm ông lục lộ đi khám đề gặp cô gái quê gánh nước ở một cái giếng bên sông. Thấy vừa mắt, người Pháp nói gheo, người Nam nhoeo miệng cười. Thế là đôi bên ưng nhau, lấy nhau. Ông lục lộ mới học tiếng An-nam, và đã xem các sách về dân và nước An-nam. Ông ta muốn tỏ cho người An-nam biết rằng ông ta hiểu phong tục An-nam. Vì thế, ông ta cho tìm lý trường làng người con gái, bảo đưa đến nhà bố mẹ người ấy, để xin cưới. Cưới nghĩa là bỏ trăm bạc cho vợ chồng người nhà quê, và đưa thêm một món tiền nộp cheo nữa.

Thế là cuộc gặp gỡ trở nên cuộc tình duyên.

Và chẳng bao lâu cô gái ngày thơ trở nên một cô vợ tây thành thạo với bộ răng cạo trắng, với cái ô màu xanh viền ren. Rồi từ cô lục lộ nhu mì, người ấy nhảy lên đóng vai một bà lóa hống hách. Rồi bà lớn hống hách và lằng lằng, lấn át cả ông chồng Pháp quá như nhược, nhất từ khi ông ta đã về hưu.

Lúc đó, ông ta nói tiếng An-nam lâu và sỏi như một người An-nam... hạ lưu. Và thông thuộc tục lệ An-nam như một ông lý cựu. Vì thế ông ta thích ở nhà quê An-nam, và khi vợ bắt dọn về làng, ông ta sung sướng nghe theo ngay.

Đó là một làng vùng biển chuyên nghề đánh cá và làm mắm, một làng dãi phong còn thuần phúc. Ông lục lộ bỏ tiền ra tu bổ lại nhà vợ, rồi thích cái nơi xinh đẹp,

mát mẻ, định yên tuổi già ở đó. Một hôm làng họp, ông bảo vợ đưa ra đình rồi trước mặt các quan viên đông đủ, ông xin làng cho ông nhập tịch. Sau khi bàn bạc hồi lâu, làng ưng thuận. Và vì chức ông lục lộ cao — người ta cũng không biết cao đến bậc nào — làng để ông ta ăn tiền chỉ, trên ông chánh tổng cựu và ông cựu phẩm.

Không phải rằng bọn dân quê kia có quý mến hay sợ hãi ông quan tây mà họ thấy thường bị người vợ tai ngược áp chế. Họ chỉ suy tính thấy ông ta vào làng lợi cho họ mà thôi. Họ bảo nhau: « Khi có việc kiện cáo đến cửa công hẳn quan lục lộ sẽ bênh vực bọn mình. Ngài chỉ viết cho quan huyện, cho quan sứ mấy chữ là trái sẽ hóa phải ngay. » Về phần người Pháp thì người ấy nhận ngôi tiên chỉ, cũng chỉ vì có tính hiếu kỳ, thích những cái « thuộc địa », muốn ăn, ở, xử sự như hết dân thuộc địa, để bọn đồng chủng của ông ta phải kinh ngạc, phải lưu ý đến ông ta, hoặc trầm trồ khen ngợi hoặc tức tối khó chịu. Ông ta thuộc hạng ông thống sứ xoe cái quạt lớn che đầu vào đền Kiếp Bạc chấp tay vái trước ban thờ đức Trần Hưng Đạo.

Nhưng cái cử chỉ ông thống sứ có một ý nghĩa sâu xa: lấy lòng dân. Còn việc làm của ông lục-lộ chẳng có một ý nghĩa gì cả. Đó chỉ là một cái ngông, cái điên.

Rồi từ cái ngông nọ đi đến cái ngông kia: Ông ta lặn sâu mãi vào những hủ tục chốn dân thôn, cũng ra đình bàn việc làng, cũng nhận biểu thủ lợn thủ bò, cũng đặt tiệc mời các ông kỳ mục lại nhà đánh chén để cãi nhau om sòm. Và một năm, vì quá điên cuồng, ông ta đòi đứng đại bái tế thảo.

Ông ta khoe khoang với bà rằng ông ta sống như bệt một người An-nam. Ông ta bỏ ngoài tai những lời chỉ trích, những lời chế riễu, những câu dọa nạt, cứ mạnh bạo,

can đảm đi theo lòng sở thích của mình.

Còn bà lục lộ thì lấy làm tự cao tự đại lắm. Bà tiên chỉ trong làng! Có bé nhỏ đâu! Bà hách dịch như một bà quan, to béo, bề bề đường hoàng như một ngôi mệnh phụ. Còn ai nhớ đến cô gái quê gánh nước ngày xưa.

Nhưng bà ta lại là một người khôn ngoan và quý quyết, biết lợi dụng địa vị của ông chồng. Bà ta cho vay nặng lãi như các bà hàn, bà bá ở xứ quê. Động gặp một việc hơi khó khăn là bà ta bắt chồng lái lấy ở to lên huyện — Bà ta đã đuổi tài xế từ lâu, vì, lời bà ta, mình biết lái, can chi lại đi thuê người lái hộ cho tốn tiền. Thấy bà ta thân với quan, dân khắp vùng đều sợ hãi. Công nợ của bà ta vì thế mà ít khê. Và vì thế bà ta làm giàu rất chóng, tận được tới vài trăm mẫu ruộng.

Trong khi bà vợ theo đuổi công cuộc làm giàu, thì ông chồng Pháp theo đuổi đóng cho hết cái vai một người dân An-nam. Bây giờ, ông chỉ vận Nam phục, đội khăn xếp, mặc áo lương, đi giày gia đình và không quên cầm nhăm nhăm chiếc quạt đánh chó ở tay. Ông ta lấy thể làm tự hào và phàn nàn rằng nếu nhiều người Pháp khác cũng làm theo ông ta thì nước Pháp sẽ được lòng yêu của dân An-nam.

Chẳng rõ ông ta có được lòng yêu của dân An-nam không, nhưng chắc chắn là ông ta không được hay đã mất hẳn lòng yêu của bà vợ An-nam. Vì trước kia, khi ông ta còn là một « quan lóa » thì bà vợ còn kính trọng cái chức tước của chồng, coi chồng như một người bất khả xâm phạm, nhất hồi đó, cô gái quê lại rụt rè, nhút nhát sợ hãi các quan. Dần dần thấy người Pháp ấy, thấy ông quan ấy chẳng

(Xem tiếp trang 22)

Khái Hùng

Bán theo giá bên Pháp

CÁC THỦ BÚT MÁY:

Ngòi thủy tinh: Kaolo

Ngòi vàng: Semper-Eric — Bayard

Mercier — Scriptor — Watterman — Urie

giá từ 2p.20 đến 31p.00

Có máy ở Đức mới sang để khắc tên họ quý ngài vào bút không tính tiền và lấy ngay được.

MAI - LINH

60-82 Cầu đất — Hải Phòng

TIN VĂN... VĂN CỦA LÊTA

SANG mừng lễ kỷ niệm cuộc cách mạng Pháp, ông Phạm Quỳnh, thượng thư của nước quân chủ Annam, vừa rời được một phần thưởng.

Người ta ban cho ông ấy một cái mẽ-day vàng.

Ông Phạm Quỳnh tất nhiên có bài d'lea văn đề cảm ơ.

Và tất nhiên — bởi nhân dịp lễ kỷ niệm cách mạng — ông ca tụng cuộc cách mạng.

Nhập giang tùy khúc. Ấy là cách cư xử của người khôn khéo xưa nay.

Ở nước Nam, ông Quỳnh hô: « Ngô hoàng vạn tuế ! »

Ở Pháp, ông có thể hô được: « Dân quốc vạn tuế ! »

Câu « Dân quốc vạn tuế ! » thường đi đôi với câu: « Đả đảo chủ nghĩa bảo hoàng ! »

Ông Phạm Quỳnh được thưởng vàng. Người theo gương (và theo đuổi) ông Quỳnh cũng được thưởng.

Người ấy là ông Nguyễn tiểu Lãng. Nhưng phần thưởng ít hơn.

Đó chỉ là chiếc mẽ-day bạc.

Ông Lãng cũng lấy làm sung sướng và đang ngấm ngấm lòng rộng rãi của nước Pháp dân chủ...

... Trong lúc ông vẫn thành kính hoàng hậu nước nhà.

Còn ông văn sĩ tí hon Trần văn Tùng?

Ông này thì đến mẽ-day chỉ người la cũng chưa ban cho.

Vì ông ta chưa làm được trò trống gì đáng kể lắm.

Bởi vậy ông ta đang khảo cứu về phương pháp của hai bậc đàn anh sung sướng trên kia.

Trong dịp lễ kỷ niệm lớn lao này, người Pháp được thấy nhiều nhân vật ngộ. Và nhiều trò hay mắt.

Mấy ông Lê Phò, Mai trung Thứ

(họa sĩ) và Trần văn Dương được người ta cử đi thay mặt Đông-dương.

Những cái mặt thay cho Đông-dương ấy biến ra một cách kỳ thú — và kỳ dị — ở Aix-les-Bains trong mấy ngày đại hội.

Họ được thiên hạ tây chú ý đến nhiều lắm.

Bởi vì họ mặc toàn quần phục, quần ta, áo gấm và chít khăn. (Ấy ông Trần văn Dương khoe thể trên một tờ báo).

Thiên hạ kéo đến xem đông. Ai cũng lấy làm vui lòng như được thấy những cửa hiêm có.

Giá các nhà thay mặt Đông-dương giàu ý kiến hơn chút nữa, họ sẽ đi mặc áo cam bào, đi giày ống, và đội mũ cánh chuồn. Và vẽ thêm ít màu xanh đỏ trên mặt.

... Thì thế nào họ cũng được hoan nghênh hơn.

Hôm nọ, trong một bài d'lea thuyết — (tôi không được nghe nhưng được đọc trong *Tao Đàn*) — ông Ng. triệu Luật nói về văn thơ *Tào Đà*.

Nhờ dịp diễn thuyết đó, ông cho người ta biết cái tài nhận thấu nhạc luật của thơ.

Nhạc luật ấy đại khái thế này:

o x o
o x o
x o x o
o x o

và thế này:

x o x
x o x o

Văn vào...

Minh bạch là.

Chắc hẳn ông Luật đang soạn một bài diễn thuyết về mỹ thuật. Và chắc hẳn ông cất nghĩa cái đẹp một cách sáng sủa như thế này:

$X^3 + ab^2 + C^3 ab(2cb) - 3 + ja + xyz + \frac{5ax}{31416} = 0.$

« Tôi với Tản Đà thi sĩ ». Đó là đầu đề một bài ký bút của ông Phan Khôi.

Ông Phan Khôi « viết một bài đề kể sự quan hệ » giữa Tản Đà và ông Phan Khôi.

Và nhất là đề cho thế nhân nhận thấy cái tôi rất trọng yếu đó.

Trong bài ông kể nhiều cuộc uống

L. T. — Tôi đố bác biết một vật ở Tây, ăn hành tây, tên tây, không mặc đồ tây, không biết nói tiếng tây.
X. X. — ... ?
L. T. — Chó tây.

NGÔI THỨ CÁC ÔNG NGHỊ

Xưa kia các nghị viên ta,
Lững lơ ngôi thứ thực là dở dang.
Quan ư ? nào hẳn ra quan !
Dân ư ? Không ẽ chỉ xoàng là dân.
Cho nên rất đổi phân vân,
Biết đâu mà định nơi ăn chốn ngồi,
Đề khi ông nghị ra đời,
Vong linh khỏi tải con người dân anh.
Những khi hội họp linh đình,
Hàng thân lơ lảo bác mình nơi nao ?
Ngôi làm sao ? Đứng làm sao ?
Đề cho thiên hạ trông vào khỏi... trơi

Từ nay các nghị viên ta
Có ngôi có thứ đặt ra rạch ròi,
Có nơi đứng, có nơi ngồi,
Là do cụ Thống nói rồi ra án.
Ông trùm đại biểu nhân dân
Sánh vai cụ Thượng cụ Tràn nghênh ngang...
Lau nhau, nghị nhép, nghị xoàng,
Xếp trên phủ, huyện, vào hàng thứ hai.
Hả hề cái da các ngài,
Từ nay danh diện coi oai tày đình !
Bấy lâu xin nối quyền hành,
Nay nhà nước đã chiếu linh ban ơn !
Thật là như gãi, như mon,
Trúng vào chỗ ngứa, sướng rơn các ngài,
Nỡ mày nở mặt với đời,
Bỏ khi bán cả gia tài mua danh !

Tú Mỡ

CABINET D'ARCHITECTE
NGUYỄN - CAO - LUYẾN
HOANG - NHƯ - TIẾP
Architectes diplômés P. L. G. I.
Angle Rues Richaud et
Borgnis Desbordes — Hanoi
TÉL. 272

Áo tắm bé
Hiệu dệt
PHUC - LAI
87, PHỐ HUẾ, HANOI — TéL. 974
Hiện đương trưng bày nhiều kiểu áo tắm mới lạ.
Trước khi đi nghỉ mát, xin mời các bà, các cô lại
lựa chọn kiểu áo đề so sánh với các hãng khác.

SIROP SAINT-RÉMI
THUỐC HO TRẺ CON
Thuốc này chế riêng cho trẻ con, để trị các bệnh ho : ho khan, ho
gió, đau phổi, ho gà, v.v... Giá Op. 45
VOMITOL
THUỐC CHỮ TRẺ CON
Thuốc này chế riêng cho trẻ con chớ, sưa. Lại có những vị làm cho
dễ tiêu và khỏi đi ngoài. Giá Op 25
Cố bán tại hiệu thuốc tây **PHARMACIE DU BON SECOURS**
Mme NGUYỄN - ĐÌNH - HOÀNG
Pharmacienne de 1ère classe
52, Bd Đông - Khánh — HANOI

Ngoại số tiền vốn đã cam đoan, chủ về còn được hưởng thêm

Đ E P

TIÊU THUYẾT của KHÁI HƯNG

(Tiếp theo)

NAM ngồi lặng nhìn bức tranh. Chàng không ngờ Lan tính quái đến thế... Người lớn đến thế. Chẳng còn gì là ngây thơ. Họa chẳng cái ngây thơ dả dối! Chàng nghĩ ngay đến những cô nữ học sinh chàng thường gặp quanh hồ Hoàn-kiểm: «Rất một hạng bà lão non»? Đó là lời chàng bảo bạn mỗi khi chàng ngắm đi tha thướt từng bọn thiếu nữ từ mười hai tới mười lăm mười sáu tuổi, mặt bự phấn, môi đầy son, lông mày vẽ chì, thân thể núng nính trong bộ quần áo kiêu mới may chèn. Và chàng cười nói tiếp: «Con gái Hà-thành đã mất hẳn cái tuổi trẻ thơ từ mười hai đến mười sáu rồi. Họ già sớm quá!»

Chàng so sánh Lan với bọn ấy. «Phải, những cô Đông Khánh, Hoài Đức, những cô trong các trường công, tư, những cô trong các nhà thành phố, đồng một loại cả!» Chàng nhớ lại một câu nói khôi hài của chàng: «Mình theo chủ nghĩa độc thân là phải lắm, trừ khi lấy một người vợ quê mùa, quê mùa đặc thì không kể! Chứ rước người kia về thì sống làm sao được!»

Nam nhớ lại những cử chỉ, ngôn ngữ của họ. Tự nhiên, có lẽ tự nhiên quá, sống sượng nữa: Một hôm trong buổi chợ phiên, vì một câu nói nhạo chàng đã bị mấy cô bán hoa giấy khoảng mười ba mười bốn tuổi cười phì vào mặt. Ngày xưa, rụt rè quá. Bây giờ thì họ... trắng trẻo quá, hầu thiếu giáo dục nữa!

Nghĩ liên miên, và sẵn ác cảm với phụ nữ, chàng cố moi trong ký ức

hết những cái rớm của họ. Một hôm chàng đã xem bọn họ diễn kịch. Vô kịch rất dở và nhảm nhí nữa. Nhưng mấy vai đào cải nam trang đóng khéo quá. Và họ càng đóng khéo bao nhiêu Nam càng ghét họ bấy nhiêu. Vì những điệu bộ lố lằng nhí nhảnh, những lời lẽ lặc lặc cọc nhả mà họ gán cho bọn con trai lêu lổng, đường điếm, Nam nhận chính là những điệu bộ, lời lẽ của họ, nhất chàng lại thấy những điệu ấy cử động do đôi tay xinh xắn, cặp giò mềm mại và những lời nói ấy thốt ra ở cái miệng tô son hình trái tim quá lộ.

Và chàng thở dài lầm bầm: «Hồng! đàn bà, con gái mà thiếu giáo dục thì nguy thực, thì cái xã hội Annam không còn ra sao nữa.» Giáo dục đây, Nam không hiểu theo phương diện luân lý. Luân lý, không có nghĩa gì đối với chàng hai chữ ấy hết. Chàng chỉ hiểu theo phương diện xã hội và Mỹ thuật mà thôi. Những y phục lố lờ hay lố loét của các cô không biết trang sức làm chường mắt hơn là làm bại hoại tục tằn là n chường tai hơn là phạm tới luân lý. Luân lý, theo ý Nam chỉ là cái đẹp. Và phạm tới luân lý tức là hành hạ cái đẹp. Lừa dối, luân lý kết tội, là vì lừa dối rất xấu, xấu về hết các phương diện, phương diện tinh thần cũng như phương diện hình thức. Nhất về phương diện hình thức. Vu cáo, sàm báng, luân lý cho là dè bèn, chàng chỉ cho là không đẹp, không đáng được người ta phạm tới. Luân lý hồ: «Mày không giết

người!» Nhưng luân lý lại ca tụng những hành vi anh hùng của người lính can đảm. Mà hành vi anh hùng của người lính là giết được nhiều quân thù. Chỉ bằng theo mệnh lệnh của cái Đẹp: «Giết người mà xấu xa thì đừng phạm tới. Chỉ giết người khi nào sự giết người đẹp mắt. Mà có lẽ rất đẹp mắt cái cử chỉ của người lính tuốt gươm xông sang bên thù...»

Y tưởng lan man đưa Nam đi, đến nỗi chàng không nhớ đã bắt đầu từ đâu nữa. Ít lâu nay chàng hay có những tư tưởng triết lý viển vông trong khi suy nghĩ cũng như trong khi nói chuyện với anh em.

Nhưng tranh đặt trên đá kéo chàng về với hiện tại, với sự thực. Người trong tranh mỉm cười với chàng, dăm dăm nhìn chàng. Cái miệng ấy cặp mắt ấy mới hôm qua chàng cho là hiền lành. Bây giờ, thì trái hẳn, sau câu chuyện hóm hỉnh, sau khi so sánh Lan với các cô nữ học sinh Hà-thành, Nam chỉ thấy mỉa mai và tinh quái: «thế mà mình cứ cố tả hết về ngây thơ của Lan! Ngây thơ ngày nay chỉ có trong mộng tưởng.»

Nam lại bật lên tiếng cười: «Làm gì mà mình hẳn học tức tối thế này? Hẳn học tức tối ai mới được chứ! Chẳng lẽ vì mấy lời nói có thể vô tình của một cô bé mười sáu, mười bảy tuổi mà mình đâm ra ghét phách đẹp chẳng?» Và chàng nhảm ôn lại những lời nói ấy. Chàng nhớ nhất cái đầu đề vở kịch của Musset mà chàng chẳng muốn hiểu tại sao Lan lại xen vào trong câu chuyện.

Bữa ăn chiều, Lan nói rất ít. Trái lại Nam nói liên liên. Nói toàn những chuyện đùng đùng gần như đạo đức. Và những ý tưởng của chàng về các cô thiếu nữ Hà-thành

chàng đem ra nói với vợ chồng Biên. Biên bảo Lan:

— Con đã nghe chú nói chưa?

Lan, giọng dĩnh đạc mà Nam cho là xấc láo, vì đã có sẵn định kiến: — Bẩm thầy, đã con đã nghe cẩn thận lắm rồi.

Buổi sáng hôm sau, trong khi Nam sửa soạn các họa cụ, Lan mỉm cười bảo chàng:

— Ông nói phải lắm, con gái ngày nay... thế nào ấy.

Nam cũng mỉm cười, vì chàng thấy mấy chữ «thế nào ấy» Lan dùng rất đúng. Quả thực, họ thế nào ấy.

— Nhưng chắc Lan giận chú.

Lan lạnh lùng rõ ra một người lớn:

— Việc gì con lại giận ông được? Ông có dụng chạm gì tới con đâu mà bảo con giận ông?

Rồi nàng cười nhạt nói tiếp luôn:

— Có ông giận con thì có. Vì giận con nên ông mới đem chuyện các cô nữ học sinh ra nói để... để trả thù.

Nam kinh ngạc: «Lan sống sượng được đến thế ư.» Giọng bỡn cợt, chàng đáp:

— Có khi nào chú lại đi trả thù cháu!

Lan vẫn chẳng vừa:

— Không phải chú trả thù cháu đâu! Đây chỉ là một thiếu niên trả thù một thiếu nữ.

Nam thấy Lan hay hay, ngộ nghĩnh lắm. Và chàng định đem gợi chuyện để xem Lan đi đến đâu.

— Ừ Lan bảo tôi giận Lan, vậy thì tôi giận Lan vì có gì?

— Vì con nhìn thấu tương lai của ông.

— Không phải nhé! Vì Lan hóm hỉnh, tinh quái quá nhé!

CON CHIM

PHÒNG-TÍCH

THUỐC HAY NỔI TIẾNG KHẮP ĐÔNG-ĐƯƠNG
GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẢM ƠN THẬT LẮM

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng về bình bịch. Khi ăn uống rồi thì bay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nổi bần, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường mỗi một, buồn bã chán tay, bị lâu năm sắc da vàng, da bụng đầy. Còn nhiều chứng không kể xiết.

Liều một hộp uống 0p.25

Liều hai hộp uống 0p.45

VU-DINH-TAN An tứ kim tiên năm 1928 — 178 bis Lachtray, Hảiphong
Đại-lý phát hành toàn tỉnh HANOI: AN-HÀ 13 Hàng Mã (Cairo) — Hanoi
Đại-lý bán hành khắp Đông-đương: NAM-TÂN 100 phố Bonnal — Hảiphong
Có bán 100 Đại-lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-kỳ, Cao-Mên và Lào có treo cái biển tròn

Lan lắc đầu, chán nản :
 - Là thực ! Ông cũng như thầy con, cứ nhất định bắt con phải ngày thơ mãi. Ông phải biết năm nay con mười bảy tuổi ta, mười sáu tuổi lấy rồi... Con không phải là trẻ con nữa. Nếu sang năm con đậu bằng thành chung thì con sẽ xin bỏ làm giáo học, và con sẽ cầm thước kẻ gõ lên đầu các trò em... Để lúc bấy giờ ông mới chịu cho con là người lớn chăng ?
 - Cũng chưa là người lớn được.
 - Vậy bao giờ, con mới là người lớn ?
 Nam mỉm cười :
 - Khi nào có chồng, có con, Lan mới là người lớn.
 Lan nhìn Nam tròn trọc :
 - Vậy ông cũng chưa là người

- Vẽ xong hình chị Lan, chú sẽ họa cho Cúc một bức.
 Cúc buồn rầu thành thực :
 - Có chị Lan đẹp, chú ấv mới thích vẽ hình chứ, cháu thì cháu chả thích.
 Nam thương hại nhìn cái mũi dẹt và hơi ngắn của Cúc, chàng an ủi :
 - Cúc cũng đẹp đấy chứ. Lan đẹp một vẽ, Cúc đẹp một vẽ :
 Chàng đọc luôn câu Kiều :
 - Xuân lan thu cúc mặn mà cả hai.
 Và đặc chỉ chàng cười ha hả, khiến Cúc tưởng chàng chế giễu mình, cầm đầu chạy biệt.
 Rồi Nam yên lặng làm việc. Chàng như sợ nói chuyện với Lan.
 Bức tranh nay đã gần xong. Lan ra ngắm nghía ảnh mình, nói :

Lan, giọng quả quyết :
 - Chứ chắc !
 - Chắc lắm chứ. Lan phải biết một nghệ sĩ không bao giờ nên vương vãi vợ con. Lan tính thế tróc tử phọc thì còn làm nổi trò trống gì. Một nghệ sĩ chân chính phải dốc hết tâm tụy với nghệ thuật, phải hy sinh hết, tài sản, tình ái cho nghệ thuật. Đàn bà họ hay ghen lắm. Họ muốn chồng họ chỉ yêu một mình họ, chỉ lưu ý tới một mình họ, khi nào họ chịu để chồng họ yên thân mà phụng sự nghệ thuật. Mà một nghệ sĩ thì bao giờ cũng thành thực yêu có nghệ thuật. Vậy chỉ còn cách chọn lấy một: hoặc lấy vợ và thôi vẽ tranh, hoặc vẽ tranh và đừng lấy vợ.

Lan cười trêu ghẹo :
 - Vậy ông sẽ thôi vẽ tranh. Hay vẫn vẽ tranh mà cứ lấy vợ như thường ?

Nam không thèm trả lời nữa. Chàng lặng thinh đứng rửa rồi thu xếp các bút vào trong hộp.
 - Con nói thế là có lý lắm, chứ con không nói liea.

Nam không quay lại, hỏi :
 - Nào, xem cái lý của Lan nào !
 - Ông viện nghệ thuật, con cũng xin viện nghệ thuật là đẹp chứ gì. Người dễ cầm cái đẹp nhất là nghệ sĩ. Mà cái đẹp hoàn toàn nhất, cũng như cái máy hoàn toàn phát, dù người ta cố nói xấu mãi, bao giờ cũng vẫn là con người. Vậy sao ông lại không dễ cầm trước cái hoàn toàn ấy ? Ông chưa cầm là vì ông chưa gặp người làm được ông cầm đấy thôi...
 Nam ngắt lời :

- Lan đọc ở sách nào thế ?
 - Con chả đọc ở sách nào cả. Và đó là những ý tưởng rất tầm thường rất sáo.

Rồi nàng nói tiếp luôn ý tưởng của mình :

- Ông phải biết Goethe ngoại bảy mươi còn cầm trước hình ảnh một cô hai mươi tuổi ?

Nam cười :
 - Cầm thì có cầm. Nhưng cầm không phải để lấy làm vợ.

Lan đứng im vì thấy lý của mình bị rung chuyển. Nàng liền nói gương :

- Không, chú sẽ lấy vợ. Mà lấy vợ trước khi con lấy chồng cũng nên.

- Đánh cuộc nhé ?

- Vàng, xin cuộc. Nếu ông lấy vợ thì con vẫn giữ lời hứa thêu tặng ông đôi mặt gối, còn ông vì thua cuộc sẽ phải vẽ cho con một bức hình thứ hai.

- Được rồi ! Tuy thua cuộc như thế kể không nguy hiểm lắm.

Lan cười :

- Thì vẫn !

Và nàng bỏ xuống nhà để Nam đứng lại một mình Chàng lẩm bầm :
 « Một tâm hồn không tâm thương một tí nào ! »

(Còn nữa)

Khái-Hưng

Ngài nên dùng thuốc Vạn Bảo thay cho thuốc bổ thân cự trụy

Đời mới, sinh hoạt mới, quý ngài hãy dùng thuốc mới. Thuốc bổ hach VẠN-BẢO là thuốc mới lo giáo sư TRẦN PHÚC SINH trường Y-học Nam-kinh chế ra. Dùng thay cho thuốc Bổ-thân cự trụy, hiệu nghiệm gấp 10 lần.

Thuốc VẠN-BẢO trị các chứng đau mỏi xác thịt, đau lưng, ù tai, bại oải gân cốt vì phong sự vô chứng, hoặc vì thuở nhỏ chơi hơi vô độ.

Thuốc VẠN BẢO là sự tổng hợp các tinh chất quý của động vật, đem bồi bổ những nội hach ho nhân loại. Tạng chất « Dưỡng huyết Tinh » cho óc, cho thân, rừng dài của đàn ông và buồng trứng của đàn bà.

Thuốc VẠN BẢO làm cho đàn ông lớn tuổi lấy lại cái sức mạnh như hồi còn niên thiếu, làm cho đàn bà lớn tuổi có lại cái sắc đẹp là hết nhăn, thịt săn, vú nở v. v.

Thanh niên nam nữ uống thuốc VẠN BẢO sẽ cầm giữ tấm xuân anh như hồi tuần trăng mật. Mà người lại lâu già, tin nơi hạnh phúc.

Thuốc VẠN BẢO có đủ tinh hất khiêu động, làm sống dậy những tế bào đã ứ rừ khô heo của người già háp rồi làm tươi trẻ lên. Nhân đó con người đang phiền muộn, chán ngán, cầm thấy sống lại cảnh đời vui vẻ, ăn ài mặn nồng, siêng làm việc, thích phấn đấu.

Thuốc VẠN BẢO có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà. Khi mua nên nói rõ

1 hộp dùng 10 ngày 4p00

1 hiệp là 4 hộp 15p00

(Gửi lãnh hóa giao ngân)

Tổng phát hành phía Bắc

VẠN HÓA

6, Rue des Cantonais — Hanoi

Tổng phát hành phía Nam

VÔ ĐÌNH DÂN

123, Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LÝ: Mai-Linh 60-62 Cầu

Đất Haiphong, Nguyễn-vân-Đức

11 Rue des Caisnes Hanoi.

lớn được, vì ông hiện chưa có vợ con.

Nam cười to để đánh trống lảng. Cúc chạy vào. Cúc hỏi :

- Chú vẽ hình chị Lan đã xong chưa, mà chú vui thích thế ?

Trong bọn con Biên, Cúc dùng tiếng chú thảng thảo và tự nhiên nhất. Lại âu yếm nữa. Nghe Cúc nói chuyện với Nam, những người không biết rõ, không ai không tưởng Nam có họ với Biên, và có họ rất gần. Mà đối với Cúc, Nam cũng thân mật hơn hết. Thân mật như bảy tám năm trước chàng thân mật với Lan. Không đẹp bằng Lan, và nàng cũng biết thế, Cúc hơn Lan ở chỗ khéo, khéo chân tay cũng như khéo ăn nói, khéo cư xử. Cúc không để mắt lòng ai bao giờ từ cha mẹ, chị Lan cho chí các em nhỏ. Thấy Nam được cha mẹ quý mến, nàng hết sức chiều chuộng.

- Chú vẽ tên cháu lên nhiều quá, Lan ít khi dùng hai tiếng « chú, cháu » nên Nam nghe chưa quen tai và tưởng như Lan đùa bỡn, nhất chàng lại yên chí rằng Lan có tình cốt nhả.

- Vậy Lan tặng chú cái gì cho xứng đáng ?

Nam vô tình và thẳng thắn nói bóng. Nhưng nhìn đôi mắt to và sáng của Lan, chàng bỗng thấy lời mình có nhiều nghĩa, nhất khi nghe Lan đáp lại :

- Bao giờ ông lấy vợ, con sẽ thêu biếu ông đôi mặt gối.

Nam cười :

- Thế thì không bao giờ Lan sẽ có hào hạnh b ểu tới đôi mặt gối ấy rồi.

Lan vờ ngây thơ hỏi :

- Tại sao thế ?

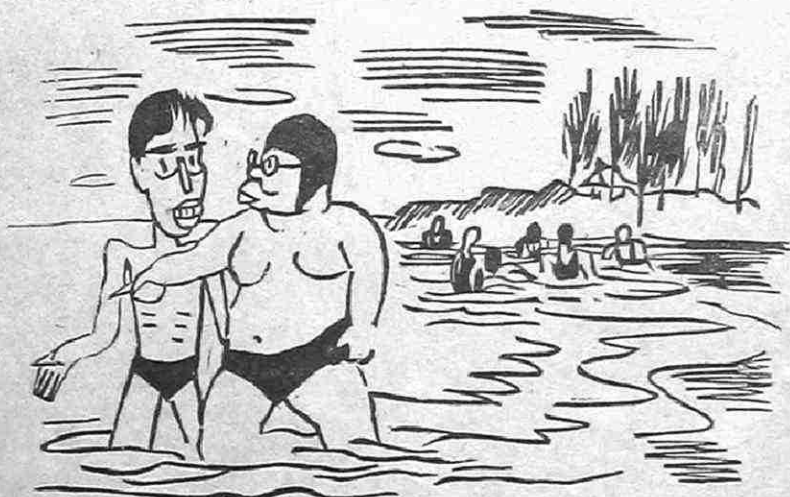
- Tại không bao giờ tôi lấy vợ, như tôi là nói vớ. Lan hôm nào,

DIỄN THUYẾT Ở HAIPHONG

Tương thuật tốc hành bằng điện thoại

ALLÔ ALLÔ! Tôi muốn nói chuyện với ông Lêta.
 — Ông Lêta đi vắng.
 — Phiền nhĩ! Bao giờ ông Lêta về?
 — Cái đó tùy, chốc nữa, đến mai, tuần lễ sau, hay là sang năm.
 — Phiền nhĩ.
 — Sao lại phiền?
 — Vì có tin khẩn cấp.
 — Tin khẩn cấp? Mà tin gì?
 — Một bài tương thuật tốc hành nhân cho ông Lêta.
 — Thế à? Vậy cứ nhân đi! Kia, nhân đi... mau lên!
 — Nhưng ai nghe ở máy nói thế?
 — Lêta đây.
 — Lêta đây à? Sao bảo đi vắng?
 — Nếu là tương thuật thì Lêta không đi vắng nữa. Tương thuật đi nhưng hãy nói tên lên đã.
 — Tân Lang. Tân Lang ở Hải Phòng đây. Hải Phòng vừa có cuộc diễn thuyết lớn, do hội AFA tổ chức.
 — Gồm nhĩ.
 — Gồm hẳn chứ lại! Anh tương AFA chỉ có danh tổ tôm thôi sao? Cuộc diễn thuyết quan trọng lắm: *Vai-lời-giữa-lược-về-khoa-báo-thai-với-vi-trùng-học-ghi-trong-phương-pháp-vệ-sinh-và-phòng-bệnh*; *thuật-làm-cha-me*...
 — Anh bắt đầu diễn thuyết đây

hử?
 — Không! Tôi đọc cái đầu đề. Diễn giả y-sĩ Trần văn Ninh. Diễn giả Ninh cúi đầu, múa tay, uốn người và hùng hồn diễn: « Thưa... thưa... thưa các b... các b... các bà... Các bà có m... m... ma... ang, đ... đ... đừng n... n... nịt bụng. Nên đ... đ... đeo... đeo bạc... bạc... b... ten... v... v... v... vì răng... đ... đ... đ... »
 — Ô hay, Tân lang! Anh làm sao thế?
 — Làm sao đâu? Tôi bắt chước ông y-sĩ Ninh diễn thuyết đấy chứ.
 — Thế ra diễn giả nói lắp à? Buồn cười nhĩ.
 — Phải, buồn cười. Thiòh giả — đến rất đông — cũng được một trận cười hả lòng. Họ cười đồ cả mặt lên, phát nóng người lên, phát ho lên. Ông Ninh cũng mỉm cười và được dịp ứng khẩu những câu pha trò thâm mật. Ông ngừng nụ nói — nghĩa là ngưng nụ lắp: « Đây các b... các b... các bà lại cứ... lại cứ... cứ... cười rồi! » Và trong lúc mọi người không thể nín được cứ... cứ... cười, diễn giả lắp cho đến hết bài diễn thuyết.
 — Cũng hết được bài diễn thuyết kia à?
 — Phải hết được. Mà bài diễn thuyết tuy lắp, nhưng cũng hay. Vì

— Chúng mình lại đang này tắm sạch hơn. Đang ấy nhiều người, nước bừa lắm.

MÁY VĂN THƠ

IM LẶNG

*Yêu thương mà chẳng nói năng,
 Nhớ nhung mà chẳng than rằng nhớ nhung.
 Giữa đêm, lòng lạnh vô cùng,
 Mơ màng trên gối hoa dung gần gần.
 Ngọc ngà tay chẳng giao thân;
 Chuốt trau giàng điệu, muôn phần ước mơ.
 Sương bay... trời đục, cây mờ,
 Tình riêng lẫn khuất như bờ ỏi lau.
 «Ngó em không dám ngó lâu,
 «Ngó qua một chút đờ sâu mà thôi.
 «Lòng ta thương bạn không người,
 «Nước sao như nước chảy xuôi một bề.»
 Ước mong chi nữa giao kê!
 Âm thầm trong ngực, ai nghe liếng sầu:
 Lặng im của bóng đêm sâu:
 Lặng im vĩnh viễn của mẫu thời gian:
 Ba cánh sao lặng lẽ lán;
 Hang rìng lặng lẽ bóng lan rụng mình;
 Đường bằng khép nép cây trính,
 Lòng ta muôn kiếp ôm tình, lặng im.*

Xuân Diệu

có nhiều điều sâu xa. Y-sĩ cho ta biết đại khái: khi có mang, cái bụng lớn hơn lúc thường, và lớn cho đến khi đã ở cũ. Trong khi thai nghén cần phải săn sóc tới thai phụ. Về sự săn sóc, ông bảo cho ta những phương pháp bí hiểm này: xem đầu vú thấy nứt thì phải đi... chữa cho khỏi đau. Hễ chân hơi sưng, hơi sưng xuống thì phải... ra hiệu thuốc mua bi tất riêng mà đeo lên. Hễ không đi ngoài được thì phải... uống thuốc tẩy. Còn nhiều điều lạ nữa. Thí dụ hễ thấy bụng hơi nhẹ nhẹ, hơi cồn cạo bứt rứt, nao nao ở nơi dạ dày thì phải chữa ngay đi; phải kiểm... cơm hay bánh tây mà ăn: vì đây là triệu chứng hiện hiện của bệnh đói.
 — Chỉ có thế?
 — Không. Còn những phép kinh nghiệm quan trọng nữa. Thí dụ:

anh muốn biết đứa con anh sắp ra đời là trai hay là gái không?
 — Không. Vì tôi không có đứa con nào sắp ra đời...
 — Chặc! Ấy là nói ví dụ thế. Muốn biết đứa con sắp đẻ là trai hay là gái, chỉ có việc hỏi người đàn bà.
 — Hỏi người đàn bà?
 — Ừ. Nhưng hỏi cũng phải cho đúng cách. Như thế này này. Để cho người đàn bà có mang không ngờ gì. Bà ấy đương đi ngoài phố. Ta lên tiếng gọi. Và ta sẽ biết kết quả ngay. Hễ người ấy nghe gọi quay đầu về bên tay trái thì bà ấy sẽ đẻ con trai. Nếu quay lại bên tay phải thì bà ấy sẽ là mẹ đứa con gái.
 — Còn như nếu quay không sang phải cũng không sang trái thì sao?
 (Xem tiếp trang 20) LÊTA

Đã có bán

50 mẫu y phục phụ nữ

LEMUR

1939-1940

Tổng phát hành Đời Nay

Về mắt

Lông mi cứng, dính lại như keo, không làm cho phải khỏe cảm được. Trái lại, lông mi dài êm mắt, bóng bầy như lụa là, hơi cong cong, ai mà chẳng ưa. Sáp ARCANCIL - INCOLORE nuôi lông mi giải, không làm cay mắt.

Hạng lớn 1p90. Hạng vừa không có gương, bán trái 1p20.
 Hạng bán quảng cáo: 0p60

Đại lý độc quyền ở Đông-dương

COMPTOIR COMMERCIAL (Serv. N.A. 38) 59, Hàng Gai — Hanoi
 ĐÔNG-QUANG: 48, phố La-Côm (Amiral Courbet) — Haiphong

Tự do ngôn luận

của HOÀNG-ĐẠO

TỰ DO tư tưởng chỉ là chuyện chiêm bao, nếu tư tưởng không được tự do truyền bá. Sự tự do truyền bá ấy, người ta gọi là tự do ngôn luận. Tôi có những tư tưởng, những ý kiến tôi tin là sắc đáng, nếu tôi chỉ có quyền giữ riêng cho tôi, thì một sự tiến bộ nhỏ, một sự thay đổi con không sao xảy ra trong xã hội được. Tôi cần phải đem những ý kiến, tư tưởng ấy truyền bá cho người khác biết: hoặc dùng lời nói, hoặc dùng báo chí, sách vở.

Tự do báo chí hay tự do ngôn luận là một tự do người ta đã tranh đấu nhiều lắm mới có. Những chế độ chuyên chế rất sợ tự do ấy, vì biết rằng đó là một sức mạnh có thể đập đổ mọi điều áp bức, lay chuyển cái trật tự hiện có trong xã hội. Cho nên, ở dưới quyền các vị đế vương xưa đầu ở bên Pháp hay ở bên An-nam, ở Tây Phương hay ở Đông Phương, tự do ngôn luận chỉ là một mộng tưởng. Và ngay bây giờ, ở những nước người ta không muốn cho dân chỉ mở mang, vì sợ thiệt hại đến đặc quyền của một số ít, sự tự do người ta chôn chặt nhất, là tự do ngôn luận. Vì thế, muốn biết một nước đương theo chế độ dân chủ hay chế độ chuyên chế độc tài không có gì đáng làm tiêu chuẩn hơn là xem trong nước ấy báo chí được tự do hay bị trói buộc.

Tuy nhiên, sức mạnh của ý tưởng tự do lớn đến nỗi ở ngay những nước chuyên chế hay độc tài, chính phủ cũng không dám nói trắng trợn ra rằng tự do ngôn luận là một cái nạn chung, nên triệt bỏ. Họ thường đưa vào sự vọng dụng quyền tự do ngôn luận để khuôn tư tưởng dân chúng vào nơi họ muốn. Mà tự do nào chẳng sinh ra sự vọng dụng!

Nhất là đối với tự do ngôn luận, thì sự vọng dụng càng dễ trông thấy. Nào là làm náo động nhân tâm bằng những tin tức bịa đặt, nào là xui giục nhân dân nổi loạn hay phạm vào trọng tội khác, nào là làm bại hoại phong hóa, nào là phỉ báng vu cáo để làm thiệt hại đến danh dự của người khác.

Bằng cứ vào những sự vọng dụng ấy, chính thể chuyên chế hoặc là triệt bỏ hẳn tự do ngôn luận, hoặc là tìm phương pháp bó buộc cho thật chặt chẽ sự tự do ấy. Những phương pháp ấy,

họ bảo là để đề phòng những sự vọng dụng của sự tự do ngôn luận. Không kể những nước độc tài, là những nước báo chí sách vở đều phải theo lệnh của chính phủ, những nước có chính thể chuyên chế đều dùng những phương pháp sau này: báo chí muốn xuất bản cần phải có phép của chính phủ, chính phủ có quyền cấm xuất bản hay là thu giấy phép về, bài vở đăng báo cần phải qua phòng kiểm duyệt, phòng ấy có cho phép mới được đăng; người quản lý một tờ báo phải có tiền bảo đảm, báo chí phải chịu thuế nặng; mở nhà in phải có bằng cấp và phải được chính phủ cho phép. Những phương pháp ấy có khi cũng dùng một lúc, có khi chỉ dùng một vài. Như ở Đông dương, ngoài Nam kỳ là thuộc địa không kể, còn thì báo chí muốn xuất bản cần phải được phép của chính phủ, nhưng hiện giờ thì phòng kiểm duyệt đã bãi bỏ và sự đảm bảo bắt buộc và thuế khóa thì báo chí không phải chịu.

Nhưng, như ta đã nhận rõ, tự do không phải là phóng túng. Những sự vọng dụng không thể là một cơ để quyết án một quyền tự do. Những phương pháp đề phòng trên kia chỉ là một cách làm cho chính phủ nắm quyền lập dư luận vào trong tay, đàn áp những tư tưởng không hợp với chính kiến của mình, ngấm là chỉ là một cơ khí chính phủ dùng để đàn áp sự tự do ngôn luận.

Vì vậy, cuộc Đại cách mệnh Pháp, khi bãi bỏ mọi sự đàn áp quyền lợi của công dân, tuyên bố rằng phạm là công dân, ai cũng có quyền nói, viết, in trong sự tự do, miễn là phải chịu trách nhiệm khi vọng dụng sự tự do ấy trong những trường hợp luật nước định.

Nguyên tắc ấy là nguyên tắc những nước dân chủ, đều tôn kính khi đặt ra luật đề tổ chức chế độ báo chí. Xuất bản báo chí sẽ được hoàn toàn tự do, miễn là có người chịu trách nhiệm về những bài viết có thể phung hại đến danh dự người khác hay đến pháp luật. Không có một phương pháp đề phòng nào nữa, chỉ có những đạo luật định phạt những sự vọng dụng có thể xảy ra.

Một thí dụ: nước Pháp. Đạo luật ngày 29

tháng 7 năm 1881 về chế độ báo chí đã theo đúng nguyên tắc ấy. Không có phương pháp đề phòng nào. Mở hàng sách, mở nhà in được tự do. Những giấy in đề cho công chúng đọc chỉ cần phải có biên tên và trụ sở của người in. Báo chí xuất bản không cần xin phép ai, chỉ cần phải có một tờ khai lên tờ báo, tên và chỗ ở của viên quản lý và của nhà in để ra phòng biên lý. Mỗi tờ báo cũng cần có biên tên của quản lý và nhà báo phải đệ một bản ra phòng biên lý và một bản ra nha đốc lý. Những phương sách ấy không có tính cách đề phòng, mà chỉ cốt để định rõ người nào phải chịu trách nhiệm đối với pháp luật, nếu có xảy ra sự vọng dụng.

Những sự vọng dụng ấy cần phải định rõ từng khoản, một là đề nhà báo biết đường mà tránh, hai là đề cho hợp với một nguyên tắc rất hay của luật pháp, không có tội gì mà không có luật định. Thí dụ như những sự phỉ báng hay mạ lỵ, xui giục phạm pháp, làm bại hoại phong hóa, v. v... định rõ trong đạo luật 1882.

Xem như vậy thì luật 1881 đã hết sức chetở cho sự tự do ngôn luận trong nước Pháp. Tuy nhiên, trong nước ấy, không phải ai ai cũng có thể xuất bản được một tờ báo, vì muốn thế, cần phải có đủ tiền tài để mua nhà in, trữ giấy, trả công thợ. Thế cho nên, người ta đã có thể chỉ trích rằng tự do báo chí ở bên Pháp chưa được hoàn toàn, dư luận ở đây chỉ là dư luận của những ông chủ báo giàu có. Ngôn luận như vậy, chỉ được hoàn toàn tự do khi mà bất cứ một người công dân nào cũng có thể có máy in, giấy vở để in những tư tưởng của mình.

Tuy nhiên trong khi đợi cái ngày đẹp để lý tưởng ấy, chế độ báo chí ở Pháp đối với ta cũng là một chế độ bảo vệ sự tự do ngôn luận rút mực rồi.

(Còn nữa)

Hoàng-Đạo

TOMBOLA ÁNH SÁNG

Sở độc đắc: Tòa nhà gạch số 154 A phố Duvillier, Hanoi, giá 3 000\$ Ngoài ra còn 50 lô khác có giá trị.

Ngày mở số nhất định: 12 Novembre 1939

MỖI VÉ: Op 80

Có gửi bán ở Báo quán Ngày Nay và Hoàn-sở Ánh Sáng, số 28 phố Richard Ở xa có thể mua bằng timbre hay mandat poste

NÊN MUA NGAY KÉO HẾT

Đặc biệt trong một tháng, sửa điện tính nửa tiền

Rỗ mặt, Sẹo lồi, Lũm thịt, Sơn trâm, Lang mặt, Da nhăn, Da thô

SỬA BẰNG MÁY ĐIỆN VÀ THUỐC. HỎI TẠI

MỸ VIỆN AMY 26, phố Hàng Than — Hanoi

Sửa điện cho người đẹp hơn lên: da tươi mịn trắng, và nở tròn đẹp mãi, thân thể sơn sần đều đặn, đáng đi đứng hoàn toàn xinh tươi. Mlle Hà chỉ giúp tất cả về đẹp như massage, maquillage v. v. . .

TRÔNG CÙNG

Những vấn đề gây nên khi...

MỘT ÔNG VUA QUA NƯỚC DÂN CHỦ

NGUỜI Mỹ ở Hợp-chúng-quốc — họ tự cho là người Mỹ chính tông — đã phải công nhận cái lẽ tất nhiên này: xứ Gia-nã-đại tuy ở châu Mỹ mà dân ở đây vui lòng tự coi như những thần dân chính trực của vua chúa Anh. Những lễ nghi ở triều đình, những thói tục quý phái cổ và có khi cả phong kiến nữa, họ sẵn sàng nhận lấy.

Người dân Mỹ rất là bối rối — tuy không nói ra — vì những đại biểu của một nước quân chủ cổ nhất Âu châu, theo ý họ còn đây rấy những thói tục cổ, hủ, đã bước chân lên đất Mỹ.

Người Mỹ bực trung nghĩ theo những điều dưới đây:

1. Phải lễ phép;
2. Không được khúm núm;
3. Phải làm cho vua chúa hiền rạo, trong cái nước Mỹ tự do, ai mấy đều ngang hàng;
4. Nếu người ta biệt đãi vua và hoàng hậu, ấy chỉ vì sự lễ phép đối với những phong tục của nước họ, hơi cổ kính một chút;
5. Nếu cuộc đả ngoạn của các vua chúa là một cử chỉ để cổ động về chính-trị, thì nhất định là không được;
6. Không được có một bộ mặt lạ ngẩn ra.

Nói tóm lại, đó là một sự đua đòi trái ngược để tỏ với vua chúa và cả hoàn cầu rằng nước Mỹ là một nước ở đây người ta biết cách đón tiếp vua chúa, nhưng ở đây, đúng ra, các vị ấy cũng như hết thấy mọi người thường mà thôi.

Vấn đề lễ nghi.

Cái ý tưởng ấy đã biểu lộ trong một dịp ông Roosevelt nói chuyện với các nhà báo.

Một bà làm báo hỏi:

— Thưa Tổng-thống, tổng-thống có thể khiến nhà vua có cái ý kiến tiếp các nhà báo ở Washington không?

Tổng-thống mỉm cười trả lời:

— Tôi tưởng tôi không nên ướm một ý kiến như thế.

← Túc thì bà kia vội cãi:

— Nhưng tiếp chúng tôi sẽ là một vinh dự cho nhà vua chứ!

Thống-linh trả lời:

— Thưa bà, đó là một vấn đề

chúng ta có thể bàn cãi rất lâu mà không đồng ý được.

Durluàn công chúng thì sôi nổi về những vấn đề lễ nghi. Học-viện của Béc-si Gallup vẫn tự phụ dò biết ý kiến quốc dân, đã trưng câu hỏi sau đây:

— Người đàn bà Mỹ, khi ra mắt hoàng thượng hay hoàng hậu, phải kính cần cúi chào hay chỉ bắt tay?

Trả lời: 75 phần trăm hoan

ngheh lối bắt tay bình dân. Đây là mấy điều giảng giải trong cuộc đầu phiếu:

— Phải tiếp vua chúa như những người Mỹ tốt, vậy nên bắt tay các ngài.

— Ta không kính cần cúi đầu trước ông Roosevelt cũng như trước bà Roosevelt. Vậy tại sao ta không xử sự như thế đối với vua và hoàng hậu?

— Tôi không quỳ gối trước một ai hết. Tôi là người Mỹ!

— Ngả mũ trước hoàng hậu, bắt tay hoàng-thượng, thế chẳng đủ sao?

— « Bắt tay ngài như bạn hữu của ta », đó là lời khuyên nhủ của một anh chàng lực lưỡng ở Texas.

Nhưng có những người muốn theo lễ nghi triều đình. Đây là những lời biện luận giả lý hơn hết của họ:

— Vua và hoàng hậu còn lễ không biết bắt tay. Chúng ta không được khiến các ngài phải lúng túng. Vậy hãy kính cần cúi chào các ngài.

— Ta nên kính cần cúi chào. Và chẳng như thế vệ sinh hơn là bắt tay.

(Match)

M. dịch

Giá tiền của sự nổi tiếng

NGUỜI MỸ không dấu dếm những vấn đề tiền. Vì thế các báo tự do đăng những món tiền mà những ngôi sao màn ảnh kiếm được.

Tuy thế năm nay là lần thứ nhất những ngôi sao chiếu bóng đã phân đối sự đăng lương họ lên báo.

Nhiều nam và nữ tài tử ăn lương to quá sợ gây nên sự ghen ghét chung và đã báo cho làng báo biết rằng, muốn cho công bằng ít ra phải đăng kèm cả cái số tiền thuế rất lớn của chính phủ đánh.

Những tài tử khác ăn lương ít hơn nhiều cho rằng việc nêu ra trước mắt quần chúng sự kém cỏi về số lương họ là hại cho thanh thế họ.

Vì thế các tài tử đã định từ sang năm trở đi chỉ cho báo đăng những số lương trên 75.000 dollars và chưa cả số thuế khá nặng họ phải gánh.

Vậy ta hãy thừa dịp còn dễ dàng năm nay đề nghị qua những lương bổng về năm 1938 (tức tất nhiên là bằng vào những lương năm 1937).

Ta thấy đăng đầu tựa xa, Louis B. Mayer ở hãng M. G. M. với 1.296.503 dollars, tức 47.970.611 quan tiền Pháp; số lương ấy không những chỉ đứng đầu trong nghề chiếu bóng, nhưng còn vượt hết cả các số lương khác ở Mỹ.

Chàng phải trả thuế cho chính phủ 424.739 dollars, tức 12.623.788 quan tiền Pháp.

(Coi dưới đây bản kê lương những ngôi sao quen biết hơn hết).

Và sau hết, người ta rút ngay nhiên thấ ở cuối số Paul Muni và Belle Davis với số lương xoàng xĩnh 50.000 dollars (1.850.000 quan) chưa trừ thuế, Walt Disney với 40.000 dollars (1.400.000 quan) và Adolphe Menjou với 27.000 dollars chưa trừ thuế, (tức 999.000) quan nhỏ nhất khổ sở, đến một triệu cũng không được!

Người ta nhận ra rằng Garbo và Dietrich được coi như những danh vọng về thời kỳ oanh liệt của phim nói, nay vẫn

lĩnh những số lương rất lớn không còn xứng với số tiền lợi họ kiếm được cho hãng nữa. Nhưng Hollywood muốn dử vững cái thanh thế của những ngôi sao ấy. Họ là những thần linh trên màn ảnh Mỹ...

BẢN KÊ LƯƠNG

	Lương chưa trừ thuế	Lương trừ thuế rồi
(đồng quan)		
Frédric March	17.933.419	6.370.290
Greta Garbo	17.486.274	6.263.778
Marlene Dietrich và Claudette Colbert	13.690.000	5.328.000
Joan Crawford	12.950.000	5.180.000
Clark Gable và William Powell	10.693.000	4.477.000
Fred Astaire, Charles Boyer và Joe Brown	9.990.000	4.292.000
Gary Cooper	8.880.000	3.959.000
Sonja Henie	8.325.000	3.844.000
Myrna Loy và Irene Dunne	5.550.000	2.960.000
Shirley Temple, Simone Simon, Lily Pons, Franchot Tone và Charlie Chaplin	4.070.000	2.412.000

(Match) — M. dịch

NGAY NAY NƠI

Tỷ vô Bào, Hanoi. — Rằng người ta có liên lạc đến bộ phận nào? Làm thế nào cho đỡ rạo? Ta có thể làm dài hoặc ta rạo ra được không? Nếu được, thì làm thế nào? Thuộc nào làm chắc được rạo?

— Theo sách thuốc ta, thì có lẽ rạo thuộc về hô thần. Nhưng theo y học tây, rạo có liên lạc đến bộ phận tiêu hóa trong người. Các bệnh ở những cơ quan khác cũng có thể có ảnh hưởng đến rạo, như bệnh giang mai hay bệnh thiếu chất với chẳng hạn. Không có cách nào làm thay đổi rạo được, trừ khi nó bay mãi đi. Muốn có rạo chắc, không gì bằng giữ vệ sinh trong miệng, ít ăn chua, ăn uống điều độ, và giữ người cho khỏe.

Lý vô Bào, Hanoi. — Nhiều người có bệnh ngứa nở nang nhưng những người ấy có thể không có bệnh ngứa nở nang? Làm thế nào thì ngứa nở nang?

— Ngứa nở nang thì phôi cũng tốt, nghĩa là cái lông ngứa rạo hơn, và chữa được nhiều không khí. Muốn ngứa nở nang thì phải tập thể thao. (Xem bài « Chúng ta không biết thở, mặc Trông Tim, đăng ở N. N. số trước).

Nguyễn ba Đình. — Mắt có thể có những bệnh gì? Làm thế nào cho tốt mắt? Bao kính không có ultra-violet thì có được không?

— Mắt có thể mắc nhiều bệnh lắm: đau mắt hột, đau mắt lác, v. v. cho đến các chứng đau mắt thường. Kính không có ultra violet. Ông hiền nhâm: rayon ultra violet là tia ngoại tím, có trong ánh sáng mặt trời, rất tốt để chữa bệnh nhưng làm hại mắt. Nhiều nhà làm kính quảng cáo rằng kính của họ ngăn được tia ngoại tím. Có lẽ cũng tốt. Nhưng kính khác cũng chẳng kém: cốt nhất là chọn kính hiệu tốt và chắc chắn.

— Câu thứ hai không quan hệ.

S. F. V. Thakhek. — Là người đàn ông trẻ tuổi, rất thông minh, nhưng không địa vị và nghèo, có nên sống ở Hà-nội?

— Có lẽ ông muốn nói một ý gì mà chúng tôi không hiểu, vì câu trả lời giản dị lắm: ở đâu cũng được, nếu chỗ đó có thể kiếm được việc làm.

Minh Sinh, Hanoi. — Muốn xuất bản một tờ báo phải làm thế nào? Xin phép ở đâu? Nếu tờ báo chuyên về tiểu thuyết và khoa cử có phải nói rõ không?

— Phải làm đơn gửi lên ông Toàn quyền, qua ông Thống sứ — và phải nói rõ tờ báo về loại nào, và kỳ hạn

Phải uống thuốc để trừ tuyệt những bệnh di tinh, mộng tinh, hoạt tinh, lưng đau, gối mỏi, mắt hoa, tai ù và ban đêm hay đi tiểu v. v.

Nhưng, dùng thuốc không hay, không trị được bệnh tốt hơn dùng đúng. Muốn có thuốc hay và khỏi lo tiền mất tật còn, xin hỏi cho được

SÂM NHUNG BỒ THẬN TIN của Phục-Đáng Dược - Hạng

NỘI CHUYỆN

raít bìn. Không có định rõ đã những điều kiện gì thì xin được phép mở báo, việc ấy hoàn toàn do sự cân nhắc của chính phủ.

Minh Sinh, Hanoi. — Người con gái đi lại với người con gái, nếu cô ta sang thì người nhà có thể giúp vào thì hiệp đảm được không?

— Không phải tôi hiệp đảm. Nhưng sẽ phạm tội quyền rũ vị thành niên, nếu cô gái chưa đến tuổi trưởng thành — và sẽ phải lấy làm vợ nếu cô gái đã đứng tuổi.

Huy Tín, Hanoi. — Có hiệp đảm với bằng bằng giao hợp khác nhau thế nào? Có thể biết được không? Nếu đi khám sẽ thấy thế nào?

— Không khác nhau chút gì cả. Bởi vậy không thể phân biệt được. Họ chẳng trong trường hợp hiệp đảm, những dấu vết sẽ tàn bạo và rõ rệt hơn, nhưng cũng không thể chắc được.

Q. K. Nhatrang. — Cha mẹ có quyền buộc người trai phải cưới con gái mình hay không, khi bắt được người ấy tư tình với con mình hoặc gửi thư cho con?

— Nếu có bằng cứ hẳn hoi, người con gái có thể bắt buộc cậu con trai phải giữ lời ước hẹn có nói trong thư, hay những lời tương tự có thể coi như ước hẹn. Người con gái chưa đến tuổi trưởng thành, thì quyền ấy ở cha mẹ.

Q. K. Nhatrang. — Hai người thương nhau có quyền lấy nhau không? Tại dụ dỗ con gái là thế nào?

— Có quyền lấy nhau, nếu hai bên cùng đến đến tuổi trưởng thành, nghĩa là có quyền xử sự thân thể mình. Nhưng đó là theo luật Tây — theo luật ta thì phải có cha mẹ bằng lòng. Cấm dỗ con gái còn nhỏ tuổi thì phạm tội quyền rũ vị thành niên (détournement de mineure), con gái trưởng thành thì tội lỗi khác.

Phạm Quang, Hanoi. — Người Đông-dương ăn thế nào thì to hơn, vạm vỡ, khỏe mạnh có béo như người Tây?

Có phải tại họ dùng từ thuật bé « machine ramer » không?

— Sự to nhỏ do ở nhiều điều kiện: với giống, khí hậu, thủy thổ, ăn uống, tác bạch trong người, v. v. « Machine à ramer » chỉ là một cái máy thay cho sức người, mà không tốt bằng — để cho những người không ở gần nước hay không có thuyền!

(Xem tiếp trang 18)

MẮT TRÁI NÊN CHIỀU BÓNG

Chiều bóng và lịch sử

NGUỜI TA tưởng có thể coi phim ảnh là một chứng cứ rất tốt về thời đại ta và những phim ấy có thể giúp ích lớn cho những nhà chép sử mai sau. Albert Flament, trong « Tạp chí của Paris » làm ta mất cái hy vọng đó, bằng cách tỏ cáo cái mong manh của cốt phim.

« Không, thời đại chúng ta sẽ chỉ là một lỗ hổng trong sự kế tiếp của các thế kỷ. Trong mười năm, phim ảnh sẽ khô xác đi và rồi nữa không thể chiếu ra màn ảnh và cũng không thể chiếu kính xem được, phim ấy sẽ rơi ra như bột.

« Muốn trừ những phim ấy, trước khi hư hỏng như trên, thì phải phóng sang những phim mới. Nhưng cái số tiền chi phí lớn làm cản trở việc đó. Vì thế một

Cái lý ấy có lẽ do ở một linh tính tốt nảy ra, nhưng cái đích kia có đạt được không? Đó lại là một chuyện khác. (R. C. et Rac)

Nhưng cái lạ lùng ông ảnh thu được

CHIỀU bóng là một cách rất quý để nghiên cứu những cử động nhanh chóng, và người ta biết có những máy quay phim có thể chụp được ba trăm hình mỗi giây. Người ta còn có thể đi xa nữa và, nhờ có phương của giáo sư Magnan, chụp được, cũng trong thời hạn ấy, từ vạn hai đến vạn rưỡi hình.

Sau hết, bằng cách hòa hợp một cuốn phim đứng yên (film fixe) và một ống kính quay (objectif tournant) như một nhà phát minh có tiếng đã làm, người ta có thể tăng con số trên lên tới chín vạn một giây. Nhưng cái phương pháp của ông Seguin cho ta đi xa hơn nữa tới chỗ vô cùng nhỏ của thời giờ, bằng cách dùng máy chụp kiểu soáy ốc. Phương pháp này rất dễ hiểu. Ta hãy

CÙNG ĐÚNG

— Đứng làm trai thì phải sao?
(Nhanh nhảo) — Thì phải có vợ a.
— Cùng đúng.

hàng năm được chừng 40 triệu quan... Một ý kiến mà ông Paul Reynaud (tổng trưởng bộ tài chính Pháp) có thể thực hành chăng? (Messidor)

L'Ō'M L'ĀT

phần lớn thời sự, ngày nay lưu truyền đi rất chóng trong hoàn cầu tất sẽ phải rơi vào chỗ quên lãng.

Đáng tiếc biết bao. Chúng ta mong rằng, một nhà phát minh trí dồi dào sẽ tìm được cách trừ những phim ảnh lâu bền mãi mãi.

Một câu nói

Một người đàn cảnh trông nom một cảnh phim trong đó một tài tử sắp chết, đã nói câu đẹp đẽ này:

— Không! Không phải thế. Người ta không chết như thế. Anh hãy chết cho có vẻ linh động hơn lên một chút!

Cuộc tranh đấu của Loretta Young

Hiện nay Loretta Young đang hô hào để xin chính phủ Mỹ phụ cấp cho những viện sửa nhan sắc. Cô ta nói: « Hàng triệu đàn bà không được tô sửa cái nhan sắc cần thiết cho họ mà chính phủ thì tiêu những món tiền rõ rệt để đắp đê, xây cầu và làm đủ thứ những việc công tác. Thế cũng hay đấy, nhưng không cần bằng nhan sắc của người ta. Hàng triệu chỉ tiêu trong những viện sửa nhan sắc sẽ tiết kiệm được biết bao nhiều triệu tiền phí tổn của những tòa án xử việc ly dị. Chính phủ sẽ lợi chỗ đó và cả nền luân lý của công chúng nữa. »

trường tượng một cái gương cánh quạt sơn trắng, quay trong tối, và thì dụ mỗi lần cái cánh quạt ấy quay tới phía dọc (verticale) lại kéo ra một tia sáng thật nhanh, trong một thời kỳ vô cùng ngắn.

Thành thử: cái châu vật chỉ sáng lúc đờng thẳng theo bề dọc, ta trông thấy cánh quạt ấy luôn luôn đứng dừng, và dù quay nhanh đến đâu trông cũng như đứng yên. (Opinion publique de Bruxelles)

Hành khách Ấn-độ

CHỈ có những người nào may mắn lắm là được biết người Ấn-độ trong cuộc sinh hoạt hằng ngày của họ, như cuộc sống của họ trong gia đình chẳng hạn. Nhưng có biết bao nhiêu những nét nên thơ mà một người có mắt quan sát có thể ghi được khi thấy họ ở ngoài phố, trong cửa hàng, trên xe lửa! Riêng xe lửa đã cho ta một cái kho vô tận những chuyện hay hay.

Có ai tin rằng ở Ấn-độ có hai triệu rưỡi hành khách đi xe lửa không có vé không?

« Một hôm — một nhà báo thuật chuyện — tôi có chút việc đi với ông xếp một ga nhỏ. Ông mời tôi về uống nước chè ở nhà ông. Tôi nhắc ông rằng xe trong ba phút nữa chạy.

« Ông vật gạt đi: « Ở được! xe sẽ đợi chúng ta.

« Tôi ra đứng thế: mười lăm phút sau ông mới thôi coi cho xe chạy.

« Trối lại, một ông hoàng muốn dùng bữa cho được yên ổn, xin đỗ xe lại hai giờ ở giữa đường. Ông được vửa lòng, nhưng phải trả một món tiền lớn. » (Berliner Illustrierte Zeitung)

Dánh thuế ở chữ

NHỮNG ở chữ ở Pháp, vẫn có những người ham chuộng, dù cái phong trào thịnh hành lớn cách đây mười năm nay đã hết. Tuy thế còn có những nước ở đây ở chữ rất phổ biến, và riêng ở Ấn-độ, những người ham mê trò chơi giải trí ấy rất nhiều, và người ta mở nhiều kỳ thi lắm. Vì thế chính phủ Bombay vừa mới tìm ra một nguồn lợi mới bằng cách đánh thuế... tất cả những ở chữ. Người ta ước số thu

Chuyện thực về một chai dầu

CHẠY mua cho mẹ một chai dầu tây! Đó là lời bà quả phụ Kersey ở Wootland (Mỹ) sai con trai Antoine 13 tuổi, cách đây ba mươi tư năm.

Cậu bé hoặc em bé khỏi nhà và mất tích, không ai rõ đã trở ra sao. Mẹ cậu khóc lóc, rồi thì giờ qua...

Một bữa kia, một người đàn ông mặt rúm nắng vào nhà bà cụ Kersey, xách cặp một cái chai dầu bọc tờ nhật trình. Người ấy nói với bà cụ:

— Thưa mẹ! Dầu của mẹ đây. Mẹ tha lỗi cho con đã chậm trễ!...

Đấy là Antoine; khi bà mẹ đã đỡ cảm động một chút, ông (1) thú với cụ rằng, vì trí muốn phiên lưu lịch thích nên ba mươi tư năm trước đây, ông đã xin nhập bọn một gánh xiếc rong. Ông đã đi vòng quanh thế giới, trăm bằng nhiều phen, và sau hết đã tuốt mần cái chỉ da lịch, lại quay trở về mang theo chai dầu để làm bằng cho sự hồi hân của ông... Nỗi vui mừng của bà lão Kersey vì lại tìm thấy con rất thắm thía, nhưng còn như dầu tây thì bây giờ vô ích, vì trong thời kỳ ấy cụ đã mắc đèn điện. (Messidor) — M. dịch

1) Nay Antoine đã ngót năm mươi tuổi.

Bài luận: « Tả thầy giáo anh »
HỌC TRÒ đọc: «... Mặt thầy giáo tôi thì hiền từ và dịu dàng, miệng thầy giáo tôi luôn luôn nở một nụ cười... »

TINH hiệu « MẸ CON »
Số 130, Rue de Paris — Cholon

Uống vào bệnh dứt mà sức mạnh cũng tăng thêm.
Mỗi ve 0\$60, uống được nhiều ngày.
Nhận gửi lĩnh hóa giao ngân (contre remboursement)
Mua buôn có hoa hồng nhiều.

HẠT sản

Nói mò !

T. T. T. Bấy số 266, trong truyện « Chiến thắng » :

Thấy mình nằm lên một thứ êm êm, tôi biết ngay là cái xác chết của một người bạn.

Êm êm gì mà êm êm ! Nhất đó là một cái xác chết, mà lại một cái xác chết của một người lính, lũng ca lũng cũng những súng với bao đạn, túi grom.

Tình mắt

Liền đây :

Tôi cố nghiêng nhìn, thì ra anh Tonta.

Nằm lên người ta mà « nghiêng nhìn » thấy được người ta là anh Tonta ? (Tonta, hẳn đó là một tên Nhật-bản Phi-châu !)

Giấy mờ, rế má

T. T. T. Bấy số ấy, trong truyện « Trúng số Độc đặc » :

Nhất là lúc Tấn nhảy sỏ vào ôm chầm lấy Bích mà hôn một cách phũ phàng như thế, đã làm cho anh thấy rõ cái địa vị « quan viên che làn » tro trên của mình để mà phân ứt đến bậc muốn tuyệt giao ngay với bạn, và muốn bắt đầu, từ đây, đối với vấn đề đàn bà, thì buộc chỉ cò lay.

Trời ơi, câu văn ! không trách người ta nói : nhà văn ném ý tưởng lên giấy. Đây hẳn là ném lộn xộn, lộn xộn quá !

Cái đại sự số một

Cũng trong truyện ấy :

Và khi thấy bạn hôn mắt của mình một người mà hình dung giống với của người mà mình mơ tưởng, anh lại vội vàng cho đó là cái đại sự số hai.

Và những câu văn viết liều như hai câu vừa trích trên này là những « cái đại sự » số một ?

Cũng như sao được ?

Cũng trong truyện ấy :

Phúc ta đã bằng lòng lấy vợ cũng

như người ta được bằng lòng vì bố mẹ làm quà cho mình một xâu tôm he hay một cặp cá thu rây.

Khác chứ, cũng như thế nào được ? Vì bằng lòng lấy vợ là bằng lòng sẽ lấy vợ, còn bằng lòng khi bố mẹ làm quà cho xâu tôm he là bằng lòng lúc đã nhận được xâu tôm he.

Đề mà

Cũng trong truyện ấy :

Hoặc là có thể anh chưa có vợ, nếu gia đình nhà vợ anh xưa kia đã không sai vợ anh đi mua sơn, đề mà đã sai đầy ló chẳng hạn.

Tác giả hình như thích hai chữ « đề mà » lắm thì phải ? Đề mà làm buồn độc giả ư ?

Mưu cao

Việt Báo số 874 trong bài « Tài Đen đâm Tâm Hùng » :

Lúc ấy Tài Đen có cùng Tâm Hùng cãi nhau để giằng giải cho lý phó trưởng đến.

Cãi nhau để giằng giải ? Mà lại để giằng giải cho lý phó trưởng đến ?

Cẩn thận

Việt Báo số 877, trong bài « Việt báo nghĩ hai kỳ » :

Việt báo không xuất bản hai kỳ (thứ sáu và thứ bảy (14, 15 Juillet) Sóng hóm thứ hai 17 juillet, các bạn lại có Việt báo đọc như thường.

Chừng Việt Báo sợ rằng nếu không nói rõ thế, độc giả sẽ tưởng Việt Báo thôi không xuất bản nữa, và sẽ không có Việt báo đọc như thường.

HÀN ĐÀI SẢN

Ng LAM

(Lời trong thư) — Trong khi em viết tới đây, lòng em đau khổ vô cùng nước mắt cứ dàn dụa chảy xuống hai bên má em...

Đỉnh chính

cùng dân trí thức bên Pháp

Nhân lễ kỷ niệm công hòa Pháp quốc,

Người ta tải sang bên nước các ngài

Mấy con người ra dáng giới trai,

Nhưng kỳ thực chỉ có tài, không hạnh.

Họ hoặc đã ở trong làng mũ cánh,

Hoặc còn đương cầu cạnh để ra quan,

Cổ lằn mò lối tắt, đường ngang,

Chẳng từ lối gian ngoan, xảo quyet.

Đầu lưỡi họ đưa lời tha thiết,

Tiếng rỗng tuếch Pháp Việt dề huề,

Những câu phỉnh phò, nịnh hót, mần mé,

Người nông nổi dễ tai nghe tưởng thực.

Họ tán nước Lang-sa, khen vang, khen nức,

Họ kêu ầm : họ phục lãn... chiêng !

Họ thề, và viện hết cái thiêng liêng,

Rằng : họ yêu quý như con hiền yêu quý mẹ.

Yêu hơn cả đất cha sinh mẹ đẻ...

Hừ ! Phưởng xảo ngôn đến thế thì thôi !

Được các ngài mời đến khắp nơi nơi,

Họ tự nhận là hạng người tài đức,

Thay mặt đám thanh niên trí thức

Của xứ sở Việt Nam là nước chúng tôi,

Khiến các ngài lãn phần với với,

Vợ dũa năm, chín mười như một chục,

Và làm tướng bọn Việt Nam trí thức

Cùng như phường nhưng nhúc ấy thôi !

Họ đem chuông đi đấm nước người,

Nên chúng tôi phải có lời đỉnh chính.

Rằng :

Bọn trí thức chúng tôi đâu có ai su nịnh

Quen cui lưỡn, phò phỉnh để vinh thân.

Và con người kia, ở cửa miệng nhân dân,

Chỉ là bọn nịnh thần ốm... vậy !

Tú Mỡ

Về mùa hè

lại trong lúc vải đắt, công cao này

dùng **CHEMISLETTE**

ức là ta đã chọn thứ y phục hợp thời nhất, lịch sự và tốn ít tiền.

Manufacture CU GIOANH

70 Rue des Eventails, Hanoi — Tél. 525

La plus importante fabrique de chemisettes au Tonkin

Mách giúp

MỖI GIA ĐÌNH NÊN ĐỀ Ý ! KHI HỮU SỰ KHỎI RỐI TRÍ !

Mùa hạ năm nay khi trời rất nóng bức, bệnh « Cảm nhiệt » phát sanh rất mãnh liệt, hiện đã làm cho lắm người thiệt mạng rồi. Vậy trong gia đình, nếu có người bị bệnh « Cảm nhiệt » sinh hôn mê, lâm liệt, Sầu, Trái, nhức đầu v.v..., hãy nhớ tìm cho được thuốc « BẮC-ÁI TRẦN CHÂU TÂN » thổi bệnh trong 15 phút, lách bệnh trong 48 giờ, không nói ngoa.

Nhà hảo tâm muốn cứu giúp đồng bào lao khổ về bệnh « Đau mắt » nên gửi thư và 3 cái cò dán thư, chúng tôi sẽ gửi tặng thuốc « Nhân được » trị độ 50 bệnh nhơn.

BẮC-ÁI

100 Bd Tổng-độc-phương — CHOLON

của HOÀNG ĐẠO

(Tiếp theo)

Biết lễ trước, Mạc-chân-nhân điếu toán
Luyện đờm đơn, Phạm Thượng-chí thành tiên

NÓI về Thượng-chí nghe Mạc liên chân - nhân hỏi có muốn học đạo Thuật-tự môn trong hay không, Thượng chí ngân người ra mà hỏi rằng:

— Thuật-tự môn trong là thế nào?

Mạc tiên đáp:

— Là học mỹ thuật, hoặc vẽ sơn, hoặc học kiến trúc, hoặc nặn tượng.

Thượng chí hỏi:

— Có thể đội mũ cánh chuồn được không?

Chân nhân đáp: không được.

Thượng chí nói: thế thì không học.

Chân nhân nói:

— Hay là ta dạy người đạo Nông-tự môn trong.

Thượng chí hỏi Nông-tự môn trong là nghĩa thế nào.

Chân nhân nói:

— Là học vác cây, chôn trâu, cấy lúa, gĩa gạo.

Thượng chí hỏi:

— Có thể mất bách dịch được không?

Chân nhân cười đáp:

— Không được, nhưng cũng được ung dung tự tại, sung sướng lúc lúa chín, nghe ngao hát đêm trăng trung thu...

Thượng chí lắc đầu một cách quả quyết.

Chân nhân bèn nói:

— Thế ta dạy người đạo Thuật-tự môn trong.

Thượng chí hỏi:

— Đạo Thuật-tự môn trong là nghĩa thế nào?

Chân nhân đáp:

— Cũng thì dụ như đi mua giá rẻ, rồi đem bán lấy lợi, tiền lợi súc tích để mua nhà cửa ruộng nương, cứ như thế mãi.

Thượng chí nói:

— Như thế thì chỉ có thể giàu có, chứ không sinh ra mũ cánh chuồn được, đệ tử không học.

Chân nhân nói:

— Hay là ta dạy người đạo Bốc-tự môn trong.

Thượng chí hỏi thế nào là Bốc-tự môn trong.

Chân nhân nói:

— Đạo ấy cứ ngồi yên, đeo kính đen, rồi bấm đốt ngón tay, ý kiến gì đến là nói ra miệng, không cần

nghĩ ngợi gì mà cũng đủ cơm ăn.

Thượng chí nói:

— Đệ tử không cốt ăn cơm, chỉ cốt đội được mũ cánh chuồn, đeo được bốt tử mà thôi.

Chân nhân nói:

— Muốn thế thì phải học đạo Tĩnh-tự môn trong.

Thượng chí hỏi:

— Tĩnh-tự môn trong là đạo gì?

Chân nhân nói:

— Là đạo ở trong bang tỉnh tịch gõ mõ ăn chay hay gĩa là ăn chay cũng được.

Thượng chí nói:

— Có thể có mũ cánh chuồn được chăng?

Chân nhân đáp:

— Cũng có khi gặp may thì cũng hóa ra Tăng-Cương hay Thiếu-Bảo được, nhưng thường ra thì chỉ được mặc áo cà sa.

Thượng chí đáp:

— Nếu thế thì đệ tử không học.

Chân nhân nói:

— Hay là ta dạy người đạo Luật-tự môn trong.

Thượng chí lại hỏi là thế nào.

Chân nhân đáp:

— Là đi học luật, cố đi thi đỗ tri huyện, rồi luyện đàn chiếc thẻ bài ngà cho to lớn ra, có thể đội được mũ cánh chuồn, đeo được cân đai bốt tử.

Thượng chí hỏi:

— Có chóng đeo được cân đai bốt tử không?

Chân nhân đáp:

— Chóng ra thì 20 năm, chầy ra thì 30 năm. Có khi bạc đầu cũng chỉ vẫn chiếc thẻ bài kiểm thảo nhỏ nhỏ.

Thượng chí nói:

— Thế thì lâu quá, đệ tử không học.

Chân nhân tức giận nhảy xuống đất, tay cầm cây tầm xích máng rằng: Mày tham lam quá độ, bần nào cũng chẳng muốn học. Liên lấy tầm xích đánh vào đầu Thượng chí ba cái rồi quay lưng đi vào phía trong.

Các đồ đệ ai nấy đều sợ hãi đổ lỗi tại Thượng chí. Riêng Thượng chí hơn hờ vui mừng, không tỏ vẻ phiền não gì.

Lui về phòng, Thượng chí tự nghĩ rằng: sư phụ đánh ta ba cái tầm xích, nghĩa là bảo ta đến canh ba thì vào Động sẽ truyền đạo cho. Với ý nghĩ ấy, Thượng chí sắp sửa khấn áo để đợi nửa đêm.

Giờ thì, giờ của sự hối lỗi lắm, ám muội. Thượng chí leo ra cửa sau thấy không cái then vội đẩy cửa đi vào thấy Tô sư đang ngủ không dám làm kinh động, quỳ ở trước giường Hồng Kông. Một lát, Tô sư thức giấc, ngồi dậy cầm chai rượu cognac rót một cốc uống rồi thao rằng:

— Đạo thì thông huyền biết tìm ai mà truyền thụ.

Thượng chí nghe nói vội kêu lên rằng:

— Trăm lạy sư phụ, đệ tử đến hầu quý đợi đã lâu.

Tô sư biết đích là Thượng chí bèn quát rằng:

— Loài ăn-na-mít kia, không đi nghĩ đến đây làm gì?

Thượng chí nói:

— Dám thưa sư phụ, hôm qua ở trước đàn sư phụ có bảo đệ tử đến hỏi canh ba thì đi cửa sau vào hầu sư phụ.

Tô sư nghe nói ngấm nghĩ rằng tên này quả nhiên là một kỳ nhân

trời đất sinh thành nên hiểu ý ta.

Thượng chí nói ở đây vắng vẻ chỉ có một mình đệ tử, xin sư phụ chỉ giáo cho đạo làm quan to.

Tô sư nói: Người đã hiểu câu nói của ta thì lại gần đây ta dạy cho.

Thượng chí lay tạ đến quý trước giường.

Tô sư bèn đưa cho Thượng chí một quyển Kim Vân Kiều thiên thủ và một bảo bối hình cái điều hút thuốc lào gọi là « Quốc tủy bảo vật » rồi lầm lầm đọc hồi lâu.

Thượng chí lạng nghe, nghe đến đâu nhớ đến đấy, rồi lay tạ Tô sư đem thiên thủ và bảo bối về thêu môn, ngày ngày ôn đọc luyện tập, thắm thoát đã qua ba năm.

Có một hôm Tô sư lại lên ngự trên bảo tọa, các đệ tử cùng đứng nghe giảng. Bỗng Tô sư hỏi Thượng chí đần.

Thượng chí đến gần quý xuống.

Tô sư hỏi: Từ trước đến nay người học tập đã tinh thông chưa?

Thượng chí thưa rằng:

— Lâu nay đệ tử học tập pháp thuật cũng đã hơi thông.

Tô sư nói: « Như vậy người còn cần phải phòng bị cái hạn tam tai.»

Thượng chí rập đầu kêu xin Tô sư dủ lòng dạy cho tránh khỏi hạn ấy. Tô sư bảo rằng có một ban là Thiên la số biến hóa thành 36 ban và một ban là Địa sát số biến hóa thành 27 ban. Thượng chí xin học ban địa sát biến hóa.

Tô sư bèn dủ lại gần và ghé vào tai truyền cho Thượng chí diệu pháp Địa sát biến hóa mà người ta gọi là thổi miến thuật. Thượng chí vốn thông minh chẳng bao lâu thông hiểu 27 ban biến hóa.

Lại một hôm, Chân nhân cùng đồ đệ du ngoạn ở phương đông.

Chân nhân hỏi Thượng chí:

— Hỏi Thượng chí, người học tập đã thông hiểu chưa?

Thượng chí nói:

— Đội ơn sư phụ dạy bảo, đệ tử cố công tu luyện đã có thể nhảy cao lên mây được rồi.

Chân nhân dạy Thượng chí nhảy thử coi. Thượng chí liền lẳng mình nhảy lên trên không cách xa mặt đất chừng năm sáu thước ta rồi lại nhảy xuống trước mặt Chân nhân mà rằng:

— Dám thưa sư phụ, đây là phép đăng vân.

(Còn nữa)

Hoàng Đạo

Docteur ĐẶNG VŨ HỶ

Ancien Interne de l'Hôpital Saint Lazare de Paris

Spécialiste des maladies vénériennes et cutanées

CHUYÊN MÔN VỀ :

Bệnh hoa liễu,
Bệnh đàn bà,
Sửa trị sắc đẹp

KHÁM BỆNH

Sáng 8 giờ đến 12 giờ
Chiều 3 giờ 30 đến 7 giờ
Chủ nhật mở cửa cả buổi sáng

CHỖ Ở và PHÒNG KHÁM BỆNH

16 et 18 Rue Richaud, Hanoi
(đầu phố Hội Vũ)
Tél. 242

Ai muốn ?

ĐẠI-LÝ BÁN

Rượu Dâu

(Lê - Quỳnh, Quảng bình)

là một thứ rượu mùi, vừa ngon vừa bổ làm toàn chất tươi.

Viết thư về thương lượng với Tổng phát hành

Maison Ngô Như

49, Rue de la Gare — Vinh

Một địa chỉ các bà, các cô nên nhớ

là nhà chuyên môn len, có tâm đã lâu năm, có nhiều kiểu áo mới chế rất đẹp, len bằng laine bền màu.

Mặc vào tôn hết vẻ đẹp thân thể.

GIÁ HẠ

Tóm tắt kỳ trước

HAI CHỊ EM cô gái già nọ giống nhau như đúc, từ diện mạo, linh nét cho chí cách phục sức thấy đều giống nhau. Hai cô ở chung một nhà, song đã mười lăm năm không ai nói với ai một lời, chỉ vì một chuyện xích mích của con : hai cô có nuôi một con mèo và cãi lộn nhau lĩ lĩ gọi mèo về đi ngủ. Mỗi buổi kia đến lượt chị gọi mèo song chị quên bưng cho là lượt của em ; em cũng không chịu, nói là đến lượt chị, rồi hai người găng nhau không ai chịu gọi mèo về. Con mèo đi mất và từ đấy hai chị em giận nhau.

Cô em ốm ; đốc tờ đến thăm bệnh thì cô phàn nàn với ông rằng chỉ cô búng bình và cau có. Trái lại cô chị cũng phàn nàn với đốc tờ rằng em có ương ngạnh và hay cãi cọ.

N GẠC NHIÊN, ông Hyslop nhìn vào tận mắt cô ta. Ông nói : — Có một điều thực là phiền. Cứ như tôi nhận thấy thì hình như hai chị em nhà cô không hòa thuận với nhau. Tôi lại thấy hình như hai cô không ai nói với ai bao giờ. Trong tình thế ấy thì bà làm thế nào mà chăm nom cô em được ?

Beth mỉm một nụ cười vô ý vị : — Ấy thế mà cũng thu xếp xong xuôi được đấy. Ăn ở được với nhau như thế đã mười lăm năm nay rồi, tất còn ăn ở với nhau được như thế mãi.

Một sự yên lặng chùng xuống, lâu chừng vài ba giây đồng hồ. Hyslop nhún vai, không sao được, đành chịu vậy. Trước khi về, ông ta căn dặn căn kẽ những việc phải làm, kê một lá đơn thuốc, rồi san hết cầm mũ và bước ra.

Thế là Beth bắt đầu săn sóc chữa cho cô em trong cái bầu không khí kinh tâm kia nó vẫn bao phủ hơn mười lăm năm trời lên nhà ấy. Lúc mới đầu thì mọi việc cũng đến xong xuôi được một cách khôn khéo, hay một cách đỡ dượng như thế cả. Bệnh tình Anabel xem ra không trầm trọng lắm, nên những mảnh giấy vẫn qua lại luôn luôn và đều hóa trong hai chị em.

Nằm vui trong đám gối nệm, cô ốm viết cho chị :

« Hôm nay tôi muốn uống nước chè chứ không uống nước thuốc. »

Có khán bộ không công nhận được câu ấy liền đáp :

« Được lắm. Nhưng trước hết phải uống thuốc đã. »

Quả là một cách lỗ lã thực ! Nhưng lỗ hay không vẫn không đổi được mây may gì trong tình thế đó, bởi vì chúng ta ai cũng biết rằng khó lòng mà bỏ được những thói quen vẫn giữ đã từ bao nhiêu năm trời...

Tuy vậy đến cuối ngày thứ hai, trong cái phương pháp thích dụng hiện nghiệm kia, đã thấy có một đôi phần trở nải. Anabel mệt nặng, mệt nặng lên nhiều. Kiệt hết cả sức, cô ta nằm thẳng, không nhúc

MỘT TRUYỆN NGÀN ĂNG-LÊ của A. J. CRONIN

GIẬN NHAU

hay là truyện hai chị em cô gái già
THẾ-LỮ dịch

nhích, người xanh mét, nét mặt thất vào. Chiều hôm ngưng ngáp lẩn trong phòng chừng nào, cô ta lại càng hay nói sảng chừng ấy, nói những tiếng lạ lùng, những câu vô nghĩa, triệu chứng một sự mê hoảng gây nên bởi cơn sốt mỗi lúc một tăng. Thế rồi, đột nhiên ! kỳ diệu thay ! giữa những chuyện lảm nhảm không mạch lạc kia, cô ta nói lên với người chị :

— Ôi chao ! Em khát quá đi thôi ! Chị Beth ! xin chị cho em uống nước.

Beth giật mình lên như vừa bị một mũi lao xuyên qua. Anabel nói với mình ! Anabel chịu nói với mình trước ! Cô ta không tin ở chính tai mình. Sau cùng cô ta kêu lên :

— Được, Anabel, được ! chị đi lấy nước cho em uống đây ! Lấy đến ngay ! Đấy nước đây !

Cô ta cầm động cũi xuống giường đỡ lấy đầu người ốm trong tay và đưa cho chén nước. Tâm hồn cô ta sống lại rồi.

Tiếng nói của Beth hình như lời Anabel ra khỏi cơn mê. Anabel nhìn chị mỉm cười, nét mặt cởi mở.

Beth không đủ sức chịu nổi nữa ! Cái ngực gầy còm của cô ta nức nở lên vì thôn thức. Cô vừa khóc vừa rên rĩ :

— Chị hồ thẹn lắm Anabel ! Lỗi tại chị đấy ! Vậy mà chỉ vì một cơ

dở hơi...

Anabel nửa tỉnh nửa mê, làm hằm nói :

— Trái lại, có lẽ là lỗi tại em... có lẽ hôm đó quá đến lượt em gọi con Rufus thực.

Beth cãi :

— Không không ! Bây giờ thì chị biết chắc chắn là đến lượt chị.

Nói đến đây, Beth ôm lấy Anabel.

Vi có lời mời khẩn cấp tối hôm ấy ông đốc tờ Hyslop đến thấy Beth đợi mình ở phòng khách. Hai mắt cô gái già đầy những vẻ băn khoăn. Cô ta nói :

— Thừa ông đốc tờ, em tôi ốm nặng lên nhiều lắm. Xin ông nói thực cho biết ông có hy vọng gì không.

Ông ta chậm rãi trả lời :

— Tôi tưởng thế nào em cô cũng thẳng được bệnh. Nhưng cô hãy cho phép tôi qua bên phòng cô ta thăm xem bây giờ bệnh tình ra sao.

— Vâng, được, xin tùy tiện. Nhưng tôi thì tôi chắc hẳn bệnh nặng lắm, vì rằng...

— Vì sao ?

— ... Vì rằng vừa rồi mới có một việc khó tin, một việc kỳ quái vừa xảy ra trong hai chúng tôi. Ông đốc tờ thử ngắm xem chiều hôm nay em tôi đã nói với tôi ! Ông đã hiểu rằng...

Nói đến đó, Beth nức nở lên khóc.

Bất giác, ông Hyslop thấy cảm động vì những giọt nước mắt ấy. Vì ông thấy có một vẻ đẹp lạ thường trong sự làm lành đột nhiên của hai chị em, của hai nhân vật đáng thương kia họ đã để cho sự xích mích dờ hơi biến dần thành lòng thù ghét, ác hại, ác hại nhất là vì hai người tro trọi trên đời, không quyền thuộc, không bạn hữu, và sống như người bị biệt tịch một nơi. Trong một lúc cảm khái gần đến bậc nào nùng, ông tự nghĩ rằng, nếu ông mà cứu sống được cô Anabel, thì những người tốt bụng ở miền này sẽ lấy làm vui mừng vì sự tái hợp của chị em nhà ấy.

Lòng mong ước của ông mạnh đến nỗi thốt nhiên ông nói lớn một cách chắc chắn rằng :

— Phải, ta có thể cứu chữa được cô ! Có cứ tin ở tôi.

Nhưng việc không dễ dàng được như ý ông tưởng. Sự thuyên giảm của bệnh không tiến được chút nào.

Bao nhiêu ngày lo lắng kế tiếp qua, Anabel trong hôn mê, cố ruồng đuổi cái chết. Con sốt lần lượt thăng rồi lại giáng, không nhất định, và sức kiên cố của người ốm mỗi giờ một kém đi. Có nhiều lúc chính ông đốc tờ hình như cũng đến phải tuyệt vọng. Nhưng phúc đức làm sao! Anabel lại dai sức hơn,

đến lúc lành mạnh dần. Nghe thấy cái tin trông đợi bao lâu kia, cô chỉ gieo toàn thân xuống giường Anabel và chúi đầu lên mặt gối để lấp tiếng khóc. Đoạn rồi nét mặt tươi sáng, cô ta nói to lên :

— Xin cảm tạ ơn Trời ! Chị thực không biết lấy lời nào cảm tạ được : ông, trời đã để em sống. Không có em thì chị sống làm sao được, Anabel !

Từ đó, người ốm lại sức chóng lành, [rất] đổi độ mười hôm sau, cô ta đã có thể ngồi chơi độ nửa giờ trong cái ghế chao để chịu đặt ở gần cửa sổ phòng ngủ. Đây là một chỗ nghỉ ngơi rất tiện, Anabel có thể nằm mà ngắm những tàu bè rời bến hay áp bờ. Như vài hôm nữa là cô ta đã có thể lại bắt đầu xuống phòng khách, Rồi dần dần, cô ta đã lại có thể đi lại chốc lát quanh vườn. Một tháng đã qua, ông đốc tờ cho biết rằng cô ta đã có thể coi như thoát khỏi nạn. Cái máy đã chữa được thành mới. Đó là lời kết luận của ông ta.

Anabel mỉm một nụ cười nó làm cho cô ta như trẻ thêm, gật đầu nói :

— Chính thế đấy. Ông đốc tờ ạ, tôi cần phải nói với ông một điều.

— Có cứ nói !

— Nói cho thực ra thì, bấy giờ tôi thấy tôi dễ chịu hơn trước lúc ốm

Anabel vẫn nhẹ nhàng chao người trên cái ghế.

Ông Hyslop đi khỏi, Beth, liền đến bên em. Anabel về đặc ý, gần sung sướng bảo chị rằng :

— Ông đốc tờ trẻ tuổi này thực tử tế chị nhỉ. Một người thanh niên đứng đắn và thế nào cũng cũng làm nên to, em chắc thế.

Rồi lại tiếp theo một lát lặng im :

— Tuy vậy, lúc này là lúc em khỏi nguy rồi ; em muốn thử thực với chị một điều, chị Beth ạ.

Beth hỏi :

— Điều gì cơ ?

— Ông đốc tờ Hyslop tuy giỏi thực, nhưng nếu ông ta tưởng rằng em chỉ nhờ có ông ta mà khỏi bệnh, thì ông ta lầm.

Rồi, ngừng lại một hồi đầy những ý tứ, Anabel lại nói :

— Không ! chính chị, chị Beth ạ, chính chị đã cứu sống em.

— Ô ! Anabel ! em đừng nói quá ra thế.

— Không ! thực đấy ! Cái cơ chính làm em khỏi được bệnh là do ở sự chị đã chịu nói chuyện với em.

Lại ngừng một lát nữa, trong đó phảng phất ngẫm có những ý đặc thảng. Rồi :

— Chị xem đó, chị Beth ! Cái việc chị đã chịu nói lên với em trước đã làm cho em phần khởi, đã làm cho tâm trí em trở nên nhẹ nhõm thanh khiết được đến thế cơ đấy ! ... Nói tóm lại, chị cũng hiểu ý em nghĩ lúc này.

Tự đứng mặt Beth đỏ lên. Beth nói :

— Không, Anabel ạ, không ! chị không hiểu em định nói gì cả. Chính em, em nói lên với chị trước đấy ! Em bảo chị : « Em khát ! chị cho em uống nước ! » Chính thực thế đấy, cũng thực như là chị đang nói với em lúc này đây.

— Không, chị Beth, không phải đâu ! (Anabel thông thả vừa trả lời vừa lắc đầu.) Câu chuyện lúc bấy giờ đâu đâu thế nào em không bao giờ quên ! Lúc đó em rơm rớm nước mắt ; chị thì ngồi ở cạnh giường em nằm, và chị nói với em câu này một cách dịu dàng, dịu dàng lắm : « Lỗi tại chị đấy Anabel ơi, chỉ có chị là có lỗi, chị nhận ra rồi ! »

Beth kêu lên :

— Cái gì ? lời nói thế à ?

Cô chị quắc đôi mắt dưới bộ lông mày đen ngệch lên nhìn cô em.

Anabel nói tiếp, miệng mỉm một nụ cười khoan dung :

— Vâng, chính thế đấy, chính thế đấy. Chị lại còn nói thêm rằng em không có một lỗi gì. Chị không nhớ rằng chị đã bảo với em câu này sao ? Chị nói rằng : « Phải, Anabel ơi, chính thực là đến lượt chị gọi con mèo. »

Beth không nhin được nữa, kêu to :

(Xem tiếp trang 22)

THẾ - LỮ dịch

MUỐN ĐẸP các bà, các cô chỉ nên dùng SỮA, KEM, PHẤN, BÁP

INNOKA

CHUYÊN MÓN CHÈ RA

BÁN TẠI các hiệu bán chè Tây, các cửa hàng to hoặc tại ĐẠI-LÝ 31, RUE RICHAUD HANOI

Trong vài ngày nữa, sẽ có bán NGƯỜI ĐÀN BÀ TRẦN TRƯỜNG của Nguyễn Vũ

Quyển sách này, tác giả khuyến khích bà con gái không nên xem ; tuy vậy đó không phải một truyện nguy hiểm... Tác giả giới thiệu với các bạn đọc một người đàn bà trần trường cũng như họa sĩ treo lên một bức tranh khỏa thân : mong các bạn thưởng thức nghệ thuật trong nét bút hơn là nghĩ ngợi đến cái gì khác ra ngoài phương diện ấy.

Thư từ và ngân phiếu xin gửi cho nhà Tổng phát hành :

Ở Bắc-kỳ
M. Tô văn Đức
Librairie Centrale
110 Rue du Pont en Bos - Hanoi

Trung-kỳ :
Librairie Lê thành Tuấn
119, Rue Gia-long - Huế

Nam-kỳ, Ai-lao và Cao-mên :
Editions Minh Phương
15 A, Cité Văn Tân - Hanoi

Sách này nhà Tổng phát hành sẽ không gửi bán ở các đại lý chậm trả tiền.

AI MUỐN ???

Rõ sự huyền bí của tử trở Áo-thuyết, xin gửi mandat hoặc tem 0p.50. (Xa thêm 0p.10 cước phí)

Hãy đọc **ÁO - THUẬT TẬP - CHÍ**

Bản nguyên san khảo cứu về khoa Áo-thuyết. Một năm 2p.40. Sáu tháng 1p.20. Thư, mandat gửi cho : NGUYỄN THANH LONG chủ nhiệm Áo-thuyết tập-chí 146, Rue des Marins, Cholon (Cochinchine)

VÔ - ĐỨC - DIÊN

KIẾN TRÚC SƯ

3 Place Négrier
HANOI - Tél. 77

ông ta thực không ngờ đến thế được. Chông cự với cái chết, Anabel vui lòng nhận lấy sự chữa chạy săn sóc của Beth, Beth thực không hề quản công.

Sau cùng, ngày thường công hiện đến. Đó là nhờ ở sự chăm nom của ông Hyslop, nhưng cũng nhờ ở cả sự tận tâm không bờ bến của Beth ; tuy vậy phải đến chừng nửa tháng nữa ông thấy thuốc mới dám quả quyết nói rằng người ốm của ông ta

hiều. Thực là lạ lùng có phải không ông nhỉ ?

— Ô không ! Đó là sự rất thường. Lúc cáo biệt, ông đốc tờ cầm lấy tay Anabel trong tay mình, mỉm cười nói với cô ta :

— Tuy bây giờ cô đã lành mạnh, độ mười hôm nữa tôi sẽ đến thăm tin tức cô.

Anabel trả lời :

— Xin vui lòng đón tiếp ông. Rồi khi ông đốc tờ từ già Beth,

Thực trả

Cửa Typhon

CHỦ XƯỞNG, hỏi người lạ - Anh vào đây làm gì? Anh không trông thấy biển ngoài kia đề: « cấm người lạ ra, vào » à?

NGƯỜI LẠ - Tôi xin lỗi ông, vì vào đây tôi mới trông thấy!

- Thế sao anh không ra ngay?

- Thưa ông, tôi không ra cũng chỉ vì tôi không muốn trái ý ông lần thứ hai.

- ???

- Nghĩa là biển đề không những cấm người lạ vào mà còn cấm cả người ra nữa.

Cửa N. Quang

Hai cha con đi nghe âm nhạc. Con thấy nhạc sĩ dương kéo violon, hỏi cha:

- Cha ơi, hệ người kia چرا دیرت cái hôm của ông ta thì xong hở cha?

Cửa C. Tông

Phép lịch sự

- Anh ạ, anh trông ông kia đang đi đây, đã đứng tuổi rồi nhưng chưa biết phép ngồi dăm.

- Sao anh biết?

- Anh nghĩ, một hôm hẳn ta cùng tới ngồi ăn dăm, thấy có miếng ngon hẳn gấp ăn ngay, và chính miếng ấy tôi định sẽ gấp.

Cửa N. Báo

Gần được

- Lần này anh có trúng số nào

không?

- Không, gần gần được thôi. Đáng lẽ số 3 thì tôi lại số 4, số 7 thì tôi lại số 8, số 8 thì tôi lại số 9, số 6 thì tôi lại số 7, còn số 2 thì của tôi lại 3!

Tìm đũa ở

- Bây giờ tôi muốn tìm một người đây có dăm dăng, cần thận, nhanh nhẹn và thông minh, làm thế nào tìm được?

- Khó gì, bà cứ việc thuê 4 người mỗi người có một trong những nét đó.

Cử tử thưởng

- Bây giờ anh bắt được một cái ví trong đựng một nghìn đồng thì anh làm gì?

- Tôi gửi ngay cho người nào có cái ví ấy thưởng cho họ một trăm đồng.

Tại sao?

- Tại sao người ta cứ phải nhăm

một mắt lại mới bán được?

- Vì nếu người ta nhăm cả hai mắt lại thì bán trắng sao được nữa!

Ăn năn.

QUAN TÒA - Giết người ta xong anh có ăn năn không?

TỘI NHÂN - Thưa quan tòa, từ bữa bé đến giờ tôi chưa hề ăn cái món ấy bao giờ cả.

Cửa T. Khánh

Cà phê sữa

CHI TÂM (8 tuổi) bảo em Hồng (6 tuổi):

- Hồng ơi! em có thấy hai con bò ăn cỏ kia không? Một con trắng, một con đen đấy.

HỒNG - Có chị ạ.

- Thế thì con bò trắng cho ta sữa, còn con đen cho ta cà-phê đấy, em hiểu chưa?...

Cửa hồi môn

Sau một năm ăn ở với nhau, một hôm cậu hôn vợ rồi hỏi:

- Minh ạ, thầy ở nhà chưa cho mình vạn bạc hồi môn à?

MỢI NHẮN MẶT - Cậu nói lạ, thầy cho mỗi lần một ít chứ.

- Thế cũng phải, nhưng tôi chỉ cưới mình có « một lần » thì sao?

Cửa V. H.

Kiệt

Có một bác thợ phủ rất keo kiệt. Khi hấp hối, bác ta gọi vợ đến bên giường dặn:

- Nay vợ ạ, khi tôi chết rồi, nếu có dốt mã cho tôi thì nhớ đừng dốt vàng, bạc xuống nhé. Tôi chỉ ngại ở... dưới ấy có bà con họ hàng nghèo túng thấy mình phong lưu lại đến nhờ vả thì thật rầy rà...

Cửa T. Hòa

Người đàn bà thông minh.

Một anh chàng thờ chủ nghĩa độc thân, một hôm bảo bạn:

- Anh nên tin tôi, tất cả đàn bà đều ngu ngốc hết. Trong đời tôi, tôi mới thấy có một người thông minh.

- Tại sao anh không lấy người ấy làm vợ?

- Tôi đã hỏi, nhưng có ta (từ chối).

Ưa hơn.

- Tôi muốn xin con gái ông.

- Thế cậu đã gặp nhà tôi chưa?

- Gặp rồi, nhưng tôi « ưa » con gái ông hơn.

N.N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 19)

Phạm Quỳnh, Hanoi. - Chữ tây santé là gì? Khác chữ force thế nào. Người ta có thể có santé mà không có force được không. Hoặc có force mà không có santé.

Làm thế nào thì có cả santé lẫn force Santé lại về gì. Force về gì?

1.) - Santé là khỏe mạnh, nghĩa là trong người không bệnh tật, hoạt động điều hòa. Force là sức khỏe. Đã khỏe mạnh thì tất có sức mạnh, nhiều ít tùy người. Còn không khỏe mạnh thì khó lòng mà có sức mạnh được, ví dụ người ốm yếu. Tuy vậy, một người bị đau răng hay đau mắt chẳng hạn, tuy không thể gọi là khỏe mạnh được, mà vẫn có sức khỏe. Muốn được khỏe mạnh, phải tập các môn vận động và thể thao. (Những câu hỏi như thế này tôi trẻ con và không lịch sự cho ai, từ sau chúng tôi sẽ không trả lời).

Lương Văn Tuấn giao. - Xưa nay người ta oán nói đến ma quỷ, vậy ma quỷ là cái gì.

- Ma quỷ là những cách biểu hiện của những người đã chết (ma), hay của những sức mạnh tàn ác (quỷ) trong các đạo. Sự có mặt của ma vẫn chưa được chứng nhận một cách khoa học chắc chắn, tuy nhiên người vẫn tin là có.

Tại sao những tỉnh miền thượng du lại không có nghị viện.

- Có lẽ vì dân ở các miền đó phần nhiều là người các giống thổ, mán, mèo v.v. Tuy vậy, ở Trung-kỳ, đã có ba ông nghị mọi ở vùng Bàn-mã-thuyết.

Hữu-Vân, T. V. H. - Kính hiền vì chiếu một con vì trung to gấp 2.000 lần. Vậy cũng cái kính ấy đem chiếu một con dân, hỏi rằng con dân có lớn to ra 2.000 lần không.

- Không phải cả con dân, vì như thế cái bình bát sẽ ra ngoài mắt kính, (champ visuel), nhưng một bộ phận nhỏ của dân, một cái tế bào chẳng hạn.

Tiếng chất Khôi, Huế. 1.) - Hai chủ nghĩa cộng sản và xã hội khác nhau thế nào. Nước Nga thờ chủ nghĩa xã hội hay cộng sản.

1.) - Câu hỏi này đã trả lời nhiều lần. Xem loại bài « Các đảng phái chính trị » của Hoàng Đạo, trong N. N. Nước Nga tất nhiên là theo chủ nghĩa cộng sản, vì chính ở đó mà ra, và người khởi xướng là Lênine, người Nga.

2.) Chính thể đại nghị là chính thể gì.

2.) - Là một chính thể mà trong đó dân được cầm quyền chánh bởi những người thay mặt cho mình, do dân bầu lên. Ví dụ nước Pháp, Mỹ hay Nga.

Hoàng Thủy Nhiên, Hanoi. - Một người học trò nặng 40kg lúc sắp đến kỳ thì mua caféine về uống để thức khuya học, như thế có hại không. Nếu hại thì có thứ gì khác uống để thức khuya mà không hại đến sức khỏe không. Nếu không hại thì 1gr nên uống làm mấy lần.

- Caféine là chất độc của café, rất có hại, không bao giờ nên dùng. Uống café có điều độ còn tốt hơn. Nhưng tốt hơn nữa là đừng uống hay dùng thứ gì cả. Trong người khỏe mạnh, thì thức khuya ít lâu cũng không hại gì. Nhưng đi ngủ sớm để sáng dậy được khoan

hoài có hơn không? Ăn ngủ có giờ giấc là phương pháp hay nhất, và đi thi không phải là một việc quan trọng đến bắt ta phải hy sinh sức khỏe như thế.

Hoàng Thủy Nhiên, Hanoi. - Tôi không hiểu làm sao người ta cứ bắt tội nhân sau một vụ án mạng, diển lại lần kịch đó. Diển lại như thế có ích gì. Mà nếu tội nhân đó cố ý diển sai thì sao?

- Người ta chỉ bắt tội nhân diển lại khi nào đã thú nhận, tất nhiên. Cuộc diển lại như thế, sẽ giúp nhiều tài liệu chắc chắn, và khiến nhà chức trách nhận biết được rõ ràng hơn. Tội nhân cố ý diển sai, người ta biết ngay - trừ khi hẳn rất khôn khéo. Nhưng sự đó cũng không lợi gì cho hắn.

Đỗ c Khang, Hanoi. - 1.) Chó hay cắn nhau có cần rất hăng, đổ nước vào chúng, chúng không sợ, làm thế nào.

1.) - Đánh chó mỗi con mấy gậy thật đau, đó là phương pháp có công hiệu nhất. Nhưng tôi không hiểu ông hỏi câu này để làm gì? Hoặc giả ông bị chó cắn vì tiếng chó cắn nhau chẳng? Nếu thế thì đừng nuôi nữa.

2.) Ai tình có hại cho sức khỏe và sự học không. Câu: « nữ thập tam, nam thập lục »

của con gái hay con gái đến tuổi dậy thì có thật đúng không.

2.) - Không, nếu yêu nhau có điều độ đừng ham mê quá. Việc gì cũng thế, không cứ là ái tình. Câu đó chỉ một cái lệ thường thường, không đúng cho tất cả. Có người dậy thì sớm hay muộn hơn tuổi ấy.

Branto, Hanoi. - Một người yếu môi khô, nên ăn uống thế nào cho chóng khỏe.

- Tùy từng bệnh. Nhưng phần thường - và nhất là sau các bệnh về bộ tiêu hóa - nên ăn những đồ hồ, nhưng nhẹ và dễ tiêu: trứng, sữa, củ bột, bột gạo, v.v. Ăn ít một, làm nhiều bữa, tốt hơn, Mademoiselle Lê thị Hồng Phúc. - Trong hồi thập các nước, thì phụ nữ nước nào tiến hóa, văn minh và đẹp nhất.

- Có lẽ là nước Mỹ, về phương diện văn minh. Còn đẹp thì tùy mắt từng người hay giống người, không thể nhất định. Ví dụ như đối với tôi, thì con gái nước ta đẹp nhất.

HỢP THƯ

Ở Ng. ng. Thượng, Vinh. - Có thể khai giá thú ở chỗ mình ở. Nghĩa là ông có thể ra Hanoi rồi khai tại đốc lý. Nếu là dân Pháp hay ở các nhượng địa Pháp (các thành phố), thì trai gái đến tuổi trưởng thành có quyền định đoạt số phận mình. Nhưng theo luật ta thì người con gái bao giờ cũng là vị thành niên, phải có cha mẹ bằng lòng. Luật lệ phiền phức lắm, ông nên hỏi một người chuyên môn.

Các bà, các cô mặc áo tắm Cự Chung, khi ra bãi biển có thể tự phụ rằng không còn ai có cái maillot nào đẹp hơn.

Tại hiệu Cự Chung hiện đang trưng bày đủ các kiểu rất đẹp giá từ 3\$70 đến 5\$50.

Cự Chung

100 Hàng Bông - Hanoi

Ngân phiếu gửi cho:

Monsieur le Directeur du Journal NGÀY NAY 80, Av. Grand Bouddha - Hanoi. Đừng để tên người, nhất là tên những người trong tòa soạn và trị sự như thường đã dạy ra.

Một vài chuyện vui thiêu nào về NẠN KHAN NHÀ

NHỜ có những chú khách chạy loạn bên Tàu sang đây tìm sự thái bình, dân Hải-phòng mất hẳn sự thái bình. Họ chịu những tai nạn mà người ngoài đến sang làm quà cho họ.

Trong bao nhiêu tai nạn ấy, kịch liệt nhất, thảm hại nhất là nạn khan nhà. Nói cho đúng hơn - vì nhà có khan thực đâu - chính là cái nạn bị đuổi.

Nhà ta đương thuê, ta ở trong đó với sự yên vui của người ngay thẳng, bỗng dưng nhà chủ gửi một bức thư bảo-đảm tới:

«Thưa ngài, trong hạn chừng ấy ngày, ngài phải trả nhà lại cho tôi, tìm chỗ khác mà ở, để tôi cho thợ đến chữa cái mái ngói sụt, bức tường lở, hoặc chữa lại nhiều chỗ hư hỏng trong nhà».

Ta nhìn lại xem: cái ngói vẫn tốt như thường, tường thì không có tường nào chắc chắn hơn, và gian nhà ít ra cũng nửa thế kỷ nữa mới cần phải sửa chữa.

Mặc. Nhà vẫn hỏng tuy không sụt mẻ một hòn gạch nào.

Ta không cưỡng được, phải dọn đi.

Hai hôm sau, thợ đến chữa nhà tức là cả gia-đình một bọn người nói tiếng Văn-nam hay Phúc-kiến.

Anh em bạn gặp nhau, câu hỏi thứ nhất là:

- Anh đã bị đuổi chưa?

Nếu ông bạn sụ mặt, lắc đầu, ta không cần hỏi thêm nữa. Tai nạn đã đến thăm ông ấy trong hình thể bức thư bảo-đảm của chủ nhà. Họ đuổi mình đi để lấy chỗ cho người Tàu chạy loạn thuê. Tất nhiên không phải là lòng bác ái. Người Tàu sẵn lòng bỏ ra - và bỏ ra một cách kiêu căng ngạo mạn - những số tiền ngoa ngoắt để làm tối mắt chủ nhà. Tiền họ thuê gấp đôi tiền ta thuê, và nếu cần, gấp lên ba, bốn nữa cũng được.

Cơ sự ấy gây ra nhiều tấn kịch vừa thảm vừa buồn cười. Xin kể ra mấy mẫu bi-hài kỳ lạ để làm tài liệu cho lịch sử.

Một ông phán ở công sở nọ được hân hạnh dời về Hải-phòng. Ông suong suong lắm. Vừa được thêm tiền phụ cấp khu vực và gia đình, vừa được dời ra miền bề giữa mùa viêm nhiệt. Ông nhắm mắt lại để tưởng tượng đến cái cảnh vợ chồng con cái chiều thư bầy để huê ra bên ô tô đi Đê-sơn. Mắt độ đồng bạc xe, tha hồ mà vẫy vùng trong làn nước mặn, mát gần như nước đá.

Xong cái mừng của ông cũng như miếng nước đá, chưa vào tới dạ dày đã tan.

Xướng Hải-phòng trước, ông đi tìm một chỗ trọ tạm cho ông. Đến nhà ông đồng sự già mới quen biết ông thấy cả gia cư ông này là... một cái phèo và một cái mái hiên. Ông đành chịu. Đến nhà mấy ông đồng sự trẻ ở chung với nhau, ông chắc mồm thế nào mà chửi thề cho ông một chỗ ngả lưng? Mấy ông kia vui cười đưa ông vào buồng trong. Ông ngạc nhiên/hết sức thấy bốn viên chức thanh niên đủ các ngạch, nằm dài ra như ăn và ai đó. Ông không kịp tự hỏi mình xem họ theo phương pháp toán học nào mà thu đủ chỗ xếp cũng như vậy. Ông vội vàng cầm cờ ra giẫy thép đánh điện tín về cho bà phán:

- Đùng xuống vội, có thư sau

Một gia đình kia có bốn anh em đều làm việc nhà nước cả. Thật là đại hồng phúc. Nhất là các ông ấy lại làm cùng lĩnh. Thời còn gì quý hóa bằng. Ông và cụ bà ở nhà quê cho thế là một điều tối ưu tiên lợi. Vì mỗi khi các cụ xuống chơi với bốn ông phán chỉ phải tốn có một lượt tiền tàu. Song từ ngày dân Tàu chạy loạn sang đây, các cụ đã hiểu rõ triết lý sâu xa của cầu phương ngôn: « Ở đời không có gì toàn lợi ».

Thoạt tiên ông em thứ hai bị đuổi nhà. Ông xếp dọn về ở chung với bác cả. Bác cả tuy biết là chật quá, xong cũng chặc lưỡi một cái, bảo vợ:

- Anh em như chân như tay. Càng đỡ tốn tiền nhà. Chú ấy hứa chịu cho mình một nữa.

Tháng thứ hai ông em thứ ba cũng bị đuổi nhà. Ông ấy tức mình ngấm nghĩ:

- Cần cóc gì l để đặc gửi chú tư. Vợ chồng ta lại bác cả ăn trọ cũng vui.

Nhưng (cái nhưng này mới là cái chết) đến tháng thứ ba, chú tư lại bị đuổi nốt. Chú chạy vội đến bác cả mếu máo:

- Bác có làm thế nào thu nạp các em không? Và viết ngay thư về báo tin cho thầy để đừng xuống nghĩ mất nữa, vì em vô tình vừa mới các cụ xuống chơi...

Nhìn cái núi đồ đạc chông chắt sạt vừa đến trần nhà, bác cả nhìn các em, nhìn hai mươi bốn mạng lớn bé lổa nhổa trong nhà, bác cả rũ lên cười một cách khoái trá và bảo:

- Anh không bao giờ dám từ chối không tiếp, song nếu hai em lựa khéo được chỗ nào để đặt móng xuống được thì anh nhường cả nhà cho đấy.

Lại cái « ca » ông ký Th. số P. A. Ông có nhà hẳn hoi: một chiếc nhà

TẬP KIỀU

Trải qua một cuộc « bẻ râu » ...

tây ở gần khu chi em - thấy giá tiền nhà tăng lên vùn vụt, ông bàn luôn với vợ:

- Ta dọn đi chỗ khác ở. Ta thuê một cái nhà độ chục bạc. Còn nhà ta, ta cho thuê được 30p.00 trông thấy. Tội gì.

Vợ gật. Thế là ông bà dọn đi để nhà cho các chú thuê. Làm giao kèo chặt chẽ và dài hạn. Và yên tâm đợi đến sự giàu có trông lại. Nhưng không ngờ gian nhà ông Th. mới thuê 10p.00 được hai tháng thì chủ nhà nó cũng nghĩ như ông Th. đã nghĩ. Nó mời ông thu xếp dọn đi cho khác và lấy cái cớ « cô diên » là cần nhà để chữa và ở (Cái cớ bất di bất dịch danh thép như cả một quyền luật tây).

Ông Th. chàng hàng người, chạy ngược chạy xuôi gần nửa tháng mà không có chỗ dung thân. Mỗi lần đi qua nhà cũ ông phải nhắm mắt lại, không dám nhìn mấy ông chủ mới gian nhà của mình họ đang nằm phơi rốn bên hiên rộng và mát mẻ.

Sau cùng, ông đến nhà một người bạn thân nấn nỉ xin ở chung.

Câu chuyện « con kiến và con ve sâu » của La Fontaine được dễn lại ở nước Nam một lần:

- Thế nhà anh để làm gì?

- Nhà tôi cho khách thuê.

- Cho khách thuê? Vậy anh cầm tiền ủa nó ra nghĩa địa mà ở.

Một hài kịch nhỏ nữa [đề] kết luận. Câu chuyện này Lan-son vừa kể cho tôi nghe.

Một ông kia được làm chủ nhân một ngôi nhà tây to, tám buồng. Ông lại cũng đem cho các chú thuê để lấy lợi. Giá 130p.00 một tháng. Cũng giao kèo chắc chắn.

Nhưng vốn tính keo bần và ngay thơ, ông ấy xin ở lại một buồng. Các chú (sinh để dãi vui về đáp:

- Tục, tục ló. Cái nị không kỳ quẩn.

Thế là vợ chồng ông này hi hửng thu xếp giường tủ vào một buồng. Đã được 130p. một tháng, lại vẫn có chỗ ở như cũ, ông bà nhìn nhau cười và khen mãi các chú thuê nhà:

- Người Tàu họ tốt thế đấy. Thế mà Annam mình cứ bảo họ là bọn trực lợi.

Xong cái tử tế của các chú đến cuối tháng đã bều lộ ra một cách rất thực thà. Khi đưa trả tiền, các chú lấy biên lai rồi trán trọng đưa trình một cái « phắc-tuya » khác để 150p.00.

Ông bà chủ nhà đăm hoảng, xanh cả mặt lại:

- Giấy má gì thế, tôi nợ gì các chú?

- Ô kia! ông bà xin ở lại một buồng mà. Một buồng tôi cho thuê năm đồng một ngày... vì nhà này bây giờ là khách sạn... không tin đã có giấy má, thế lệ kia..

Thế là không phải ai đuổi, ông bà chủ nhà dưng dưng tợn đồ đặc về quê, lăm bằm mãi:

- Gớm thực! quẩn quay quắt thế thì thôi!

LÊ TÂY

Docteur
Cao Xuân Cầm
 de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRỊ :
 BỆNH HOA LIỆU và NỘI THƯƠNG

Khám bệnh tại :
 153, Henri d'Orléans - Hanoi
 (Phố cửa Đông, cạnh Hội Hợp-Thiện)

Sách «Nói chuyện nuôi con» của bác-sĩ làm có bán tại hiệu Nam-Kỳ, phố Bờ-hồ, 17 Brancis Garnier, Hanoi. Giá 0p.35 một quyển

Tại sao uống thuốc
hoài mà không khỏi?

Uống thuốc hoài mà không khỏi bởi quý ngài không chọn thuốc. Mỗi khi rỗi có bệnh, hãy lựa cho được thuốc chuyên môn mà dùng. Trong Nam, thuốc ho, điều kinh của hiệu PHỤC-HƯNG Y-QUÁN Cholera bào chế được tin dụng nhiều là nhờ cái đặc biệt thuốc chuyên môn, trị mau lẹ, dứt tuyệt và dễ uống. Chúng tôi xin giới thiệu với đồng bào ở Bắc, hãy dùng thử với biết cái tài trị bệnh của thuốc PHỤC HƯNG.

Bào-phê-linh-dược

Trị các bệnh ho mới phát, ho lâu, có đờm, tắc tiếng. Ho gà, có đờm, để rồi ho sản hậu. Ho lâu năm, đờm lợn cợn xanh, đen, có huyết. Ho leo. Hai bà vai đau, đầu gối đau, mắt ngứa, ớn lạnh, xót xa trong phổi. Hiệu nghiệm trong 24 giờ. Giá mỗi hộp 1,00.

Phụ-nữ-bạch-yến

Trị kinh nguyệt không đều, huyết trời sụt. Huyết kinh bầm đen, huyết kinh khi nhiều, khi ít. Tử cung sưng, có mũ, đau trắng da dưới, huyết trắng ra nhiều. Người mất máu, mắt xanh, đau thất lượng. Uống trong 1 hộp Bạch-yến-hoài thì kinh sẽ có lại đúng ngày, hết Bạch Đái. Mau có thai.

Giá mỗi hộp 1,00

Cổ-tinh-lịch-tho

Chuyên trị bệnh Di tinh, Mộng tinh, Huyết tinh. Các chứng hồi hộp, chóng vàng, đầu xây xẩm, hết liền trong ngày đầu. Uống trong một hộp thì hết đau mỏi các khớp xương, không còn đau lưng, lòng thấy hăng hái, làm việc phần chắn hơn lên, không biết mệt, hết mơ mộng.

Bệnh nhẹ trong 1, 2 năm dùng 2 hộp là dứt tuyệt. Bệnh nặng hơn 3, 7 năm, uống nhiều lắm 5 hộp là không còn tái trở lại nữa. Cái đặc biệt của thuốc Cổ-tinh-lịch-tho là ở chỗ bệnh không trở lại.

Giá mỗi hộp 1,000

(Gửi Contre Remboursement)

Tổng phát hành phía Bắc:

VĂN HÓA

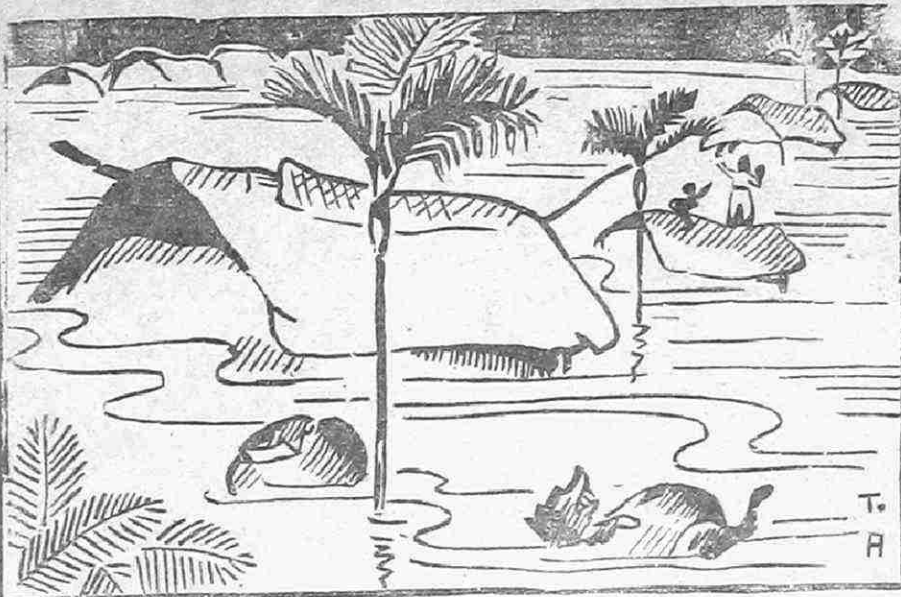
8, Rue des Cantonnais - Hanoi.

Tổng phát hành phía Nam:

VÔ-DÌNH-DẦN

32, Rue des Marins - Cholon

Mại-Lý: Mai-Linh 69 82 Cầu Đốt Hải-Không
Ngũ-Lô-Dân-Dân: 11, Rue des Capucins Hanoi

Được tin về Sông Cầu ở Bắc-Giang vĩ, ông huyện cùng với viên kỹ sư Lục-lộ về lặn nơi để điều tra. Vâng các nhân viên ấy đâu?

Việc tuân lễ

(Tiếp theo trang 5)

Việc trồng rừng theo lối cũ - Những người trồng rừng theo lối cũ từ nay không được mở thêm hiệu mới. Từ những ai đã lấy môn bài từ 1er Janvier 1939 trở về trước thì còn được mở hiệu trong 6 năm nữa, thời kỳ trường Y học đào tạo những nhà chuyên môn về khoa chữa rừng.

Điều tra tình hình canh nông xứ Đông Dương. - Viên Quốc tế Canh nông bên Ý - hằng năm lập biên tổng kê về tình hình canh nông súc mục trong thế giới - có nhờ chính phủ Đông Dương cho biết tình hình canh nông xứ này. Chính phủ đã thông tư đi các tỉnh đề sức cho dân quê khai vẻ công việc chăn nuôi cây trồng làng. Việc này phải làm xong trước ngày 1er Février 1940, để cho kịp gửi sang Ý.

Chức quyền đốc lý Hanoi. - Ông Gallois Moutbron đã xuống tàu về Pháp hôm 21 Juillet. Trong khi chờ đợi ông đốc lý mới, ông Tissot, hội viên thành phố và phó đốc lý, được tạm quyền chức đốc lý Hanoi.

BÁO MỚI

Vô tuyến truyền thanh, do ông Phạm Thúc chủ trương, đã tái bản ngày 20 Juillet vừa qua.

Báo quán 45 phố Mã Mây Hanoi.

Những lớp dạy học không lấy tiền của Trung Pháp Văn Hóa Hiệp Hội

Trung Pháp Văn Hóa Hiệp Hội sẽ mở những lớp dạy tiếng Quan hóa và tiếng Pháp, không lấy tiền, tại trường Cao đẳng.

Những lớp này đã bắt đầu khai giảng ngày thứ hai 25 juillet 1939.

1) Thứ hai, từ 8 đến 10 giờ tối: lớp dạy tiếng Pháp cho những người Trung hoa, nam và nữ, nói tiếng Quảng đông và đã biết ít nhiều tiếng Pháp - Giáo sư: ông Ting sing Lo.

2) Thứ ba, từ 8 đến 10 giờ tối: Lớp dạy tiếng Quan hóa cho người Nam và người Pháp, nam và nữ, mới bắt đầu theo học - Giáo sư: ông Albert Chen Ling Tchang.

3) Thứ năm, từ 8 đến 10 giờ tối: Lớp dạy tiếng Pháp cho người Trung hoa, nam và nữ, nói tiếng Quan hóa hoặc tiếng Văn nam và mới bắt đầu học tiếng Pháp - Giáo sư: ông Albert Chen Ling Tchang.

Ai muốn theo học những lớp này xin mời đến ghi tên ngay tại Trung Pháp Văn Hóa Hiệp Hội, số 12 phố Bobillot, Hà-nội hoặc gọi giấy nói lại số 670.

HỘP THƯ

Ở Xương-sơn-công và Lê Quán - Được, xin gửi bưu kè cho bài đề nhà báo tích, rồi mời các ông lại lấy.

Câu chuyện hằng tuần

(Tiếp theo trang 5)

Còn về phần những người sống chung tôi xin lĩnh hồn sáu anh cũng đừng vội lo, dù có những lời xui giục của báo Chantecler. Vì chính phủ chả khi nào lại nghe theo-léo ấy mà dùng chính sách dân áp, « cái chính sách độc nhất, lời báo ấy, còn có thể công hiệu trong nhiều trường hợp - (la seule qui soit encore efficace en beaucoup de cas.)

Cũng may mà trong tàu Paris không có một người bồi, người bếp Annam nào. Nếu có thì báo Chantecler đã đổ cho là thủ phạm việc «đốt» cháy tàu, mà kén gào chính phủ Đông dương dùng chính sách ngay từ ngày ấy.

Tôi thì tôi chỉ yêu cầu chính phủ nếu muốn gây tình thân thiện Pháp Nam, nên dùng chính sách dân áp đối với bọn «Bãi Nam», cái chính sách độc nhất, theo báo Chantecler, còn có thể công hiệu trong trường hợp ấy»

Khái-Hung

Trong Ngày Nay số sau:

Một truyện ngắn lý kỳ của THẾ LỮ

ĐOÀN ANH SÁNG CAM ƠN

Đoàn Ánh Sáng tổ lời trân trọng cảm ơn ông công-sứ Halleswim, ông tổng-đốc Vi-Văn-Định các quý vị công chức và tư gia tình lý Hà-đông đã vui lòng mua món ngân vé Tombola, khi Đoàn Ủy viên Ánh Sáng mang vào bán ngày chủ nhật vừa qua.

Rồi đây, chúng tôi sẽ lần lượt đi bán khắp các tỉnh miền hạ-đo Bắc kỳ, mong sẽ được bắt thấy bà con chiến cổ cho như thế nữa.

Đoàn Ánh Sáng

Các em đi nghỉ mát SAMSON BOSON TAMBAO...
CHỈ NÊN VẬN QUẦN ÁO CỦA HIỆU

VĨNH-LONG

(liền cạnh cinéma Olympia)

vì hiệu VĨNH-LONG lúc nào cũng có sẵn nhiều kiểu áo mới lạ, chưa ai làm qua may rất khéo.

Tìm cho được hiệu VĨNH-LONG liền cạnh cinéma Olympia, 53, Rue de la Citadelle - HANOI
Nhà bán to các tỉnh nên viết thư đề hỏi giá áo và mẫu.

MUỐN BÁN 1 MÁY XÉN (SURJETEUSE) 2 CHỈ, GIÁ HẠ, HỎI VĨNH-LONG.

Người bạn hằng năm...?

(Xem N.N. số sau)

Ngày Nay ở khắp nơi

Tin Huế

Thánh giá rời Thẩm cung.

Từ hôm Hoàng Gia ngự qua Pháp, đất Thần-kinh vẫn yên tĩnh lạ đời không đổi thay và cũng không thêm bớt. Dạy ngạch Thừa phái đã mở kỳ thi lấy thêm người và dân ở Huế bên ngoài luôn luôn bình yên vô sự.

Nhưng cứ tới vào khoảng bảy, tám giờ, một chiếc xe song mã từ trong hoàng thành tiến ra theo sau là một chiếc xe độc mã. Chiếc xe trước có hai ngọn đèn lồng, chạy từ từ. Hai người đánh xe lúc nào cũng nhìn thẳng trước mặt, nghiêm trang và bệ vệ. Đã lâu thì xe cao quý này văng qua trên đường Huế nên khách bộ hành mỗi lúc thấy xe qua, cũng đứng nhìn yên lặng. Họ thấy trong xe một bà già hiền hậu, gương mặt phượng phi, tóc bạc phơ, cứ đưa mắt nhìn hai bên đường và như cố lắng nghe những lời bàn tán. Xe sau có hai người đàn ông khăn áo chỉnh tề, dáng điệu tuy già nhưng gương mặt trẻ. Xe chạy từ cửa Thượng Tứ xuống Gia-Hội, trở về cửa Đông-Ba để tiến về phía Cầu-Kho.

Đó là xe của Thái-Hoàng Thái-Hậu (1) theo sau là xe của mấy ông Thái giám. Chờ ánh sáng của ngày sắp tắt, ngài liền rời khỏi thẩm cung để xem tình hình dân sự.

1) Vợ đức Đồng Khánh.

Cải chính

Trong mục tin Huế kỳ trước, thợ nhà in xếp nhầm *Crapaud* ra *Crapeaud* và phá *Tam-giang* ra phố *Tam-giang*. Vậy xin cải chính h.

Thế các quan tuổi trẻ chỉ hăng đi đâu, lại đề phải nhọc tuổi học mi nh hoa của thánh thế?

Và nếu Thái-Hoàng Thái-Hậu muốn biết dân tình, tưởng nên dong xe về các chốn thôn quê thì mới biết rõ. Chứ ở Huế này thì Ngài đi đâu cũng chỉ thấy có bài ngà.

Phỏng vấn Hoàng-Thượng.

Couvard de Prolles, đặc phái viên của tờ *France Annam* ở Pháp, vừa rời có đến đường Lamballe ở Paris để phỏng vấn Hoàng Đế Việt Nam. Câu đầu hỏi về sức khỏe của Hoàng thượng.

Và hoàng thượng đáp :
— Như ông đã thấy, tôi đi không dùng cần nũa, ông có thể nói chuyện này với độc giả báo ông.

Câu thứ nhì nói về chuyện Hoàng thượng học cầm lái máy bay.

Câu thứ ba, về cuộc thăm viếng xã giao.

Câu thứ tư, về buổi đến thăm ông Mandel.

Câu thứ năm về bữa tiệc ở điện Elysée

Câu thứ sáu về cảm tưởng của Hoàng đế đối với ông Tổng trưởng bộ Thuộc địa.

Câu thứ bảy (quan trọng nhất và viết chữ thật lớn) về mấy lời Hoàng thượng khen báo *France Annam*.

Đến câu thứ tám (câu trót), Hoàng đế dặn : ông nói lại với độc giả báo ông (phần nhiều là người Pháp) sức khỏe của tôi đã khá lắm và đang giúp tôi làm việc ích cho nước Nam.

Cuối trang thêm một tin nữa ;

Đức Bảo Đại đã đến trường bay Villacoublay và đã cầm được lái máy bay một mình.

Huy chương

Kể từ ngày mở cuộc ngự du, Nam-triều luôn luôn nhận được những tin mừng.

Hoàng đế được huy chương của Tunisie.

Hoàng hậu được huy chương của hội Hồng Thập-tự.

Ông Phạm Quỳnh được huy chương vàng.

Ông Nguyễn tiến Lăng được huy chương tía.

Đáp lại Hoàng gia cũng ban thưởng huy chương cho nhiều người. Cuộc ngự du của nhà vua âu cũng có lợi cho nhiều người vậy.

Thỉnh Không

Trường Hồ đắc Hàm

Chúng tôi có nhận được bức thư của ông hiệu trưởng trường Hồ-đắc-Hàm, Huế, xin cải chính một bài đã đăng ở mục này, số trước, của Thỉnh Không.

Bức thư dài quá, không tiện đăng. Đại khái ông hiệu trưởng phản trần rằng :

1) Giải thưởng đã bằng là do ông Tổng giám thị nhà trường tặng, và theo điều lệ, là giải thưởng luân chuyển, để ở phòng giấy nhà trường, và chỉ khắc tên lớp nào giết giải vào đấy thôi.

2) Vậy tại sao học trò lại « phi báng » ông Giám-thị ? Vì những học trò đó bị phạt « nghĩ học » trước ngày phát giải, nên các học trò đó đem lòng oán hận mà trả thù.

3) Tại sao nhà trường lại đem các học trò đó ra trước Tòa án ? Vì các trò ấy có thể cho là đã bị đuổi rồi, và vì thanh danh của nhà trường, vì muốn cho họ biết rằng ngoài và trên kỷ luật của trường, còn có pháp luật nữa, nên buộc lòng phải đem ra trước tòa Nam an.

Ông hiệu trưởng kết luận rằng nhà trường muốn giữ kỷ luật nghiêm nên đã không « lạt ngọt » việc đó như có người đã khuyếch n.

N. N.

Trong bức thư này, tôi nhận hai điều : một là giải thưởng của ông Tổng giám thị nhà trường chứ không phải do học trò các lớp góp tiền ra mua ; hai là vì bất buộc, nhà trường đã phải đem các học trò ra trước tòa án.

Nhưng theo cuộc điều tra riêng của tôi thì : 1) học trò mỗi người phải góp 0,05, và hôm đó có hơn 200 học trò đến làm ơn, chứ không phải chỉ có mấy cậu mà thôi.

2) Cũng như thế : nghĩa là nhà trường đã đem học sinh ra trước tòa án.

T. K.

NGÀY 30 SẮP TỚI Ở TOURANE

Ai sẽ thay Phan Thanh trong Viện dân - biểu Trung-kỳ?

Người ta được tin giao-sư Đặng thái Mai sẽ ra tranh cử dân biểu Đại Lộc, Hòa Vang, Tourane thay chân ông Phan Thanh đã từ trần.

Vốn giòng nhà nho, ông Đặng thái Mai rất thông chữ Hán. Ông thân là Đặng nguyên Căn, trước kia làm Tế-tử Quốc-tử-Giám, sau bị đày đi Côn-lôn vì xin cải cách.

Ông Mai tốt nghiệp trường Cao đẳng sư phạm Hanoi, được bổ làm Đốc-giáo trường Quốc-học. Sau vì nguyên nhân chính trị bị tù và cách chức. Hồi ông Reynaud làm tổng trưởng thuộc địa, ông Mai được ân xá. Rồi sau đó ít lâu ông ra Hanoi dạy học các trường tư thục, và hiện nay đương làm giáo sư trường Thăng Long.

Đồng chí của ông Phan Thanh, ông Đặng thái Mai rất xứng đáng thay chân Phan Thanh để tiếp tục công việc của Phan Thanh trong viện.

Ông Mai ra ứng cử, một ông lang không biết quốc ngữ, ông Lê Huân, cũng ra tranh cử với ông. Hiện nay nhiều tay sai đương hết sức cố động cho người ứng cử bù nhia ấy. Mong rằng dân chúng trước đây đã biết bỏ phiếu cho Phan Thanh sẽ bỏ phiếu cho ông Đặng thái Mai để tiếp tục công việc của Phan Thanh.

M.

— Về vấn đề này ông Ninh không nói gì ; nhưng ta suy ra chắc biết đứa con sẽ... ai nam ai nữ. Đó là phép thực nghiệm : còn phép khoa học nữa c. Theo phép khoa học thì ta không gọi, nhưng ta nghe. Nghe tiếng tim của bào thai. Nếu tim đập nhanh thì là con trai, đập chậm là con gái. Do đó, đập vừa vừa thì là quan thì, và nếu đập lép đi lép lại thì chắc hẳn chỉ có thể là quan... y sĩ Trần văn Ninh.

— Ông Ninh cũng bảo thế à ?

— Không, câu sau cùng là ý của tôi : ta phải luận ra chứ. Trong bao nhiêu điều hay ho khác về khoa sản dục, y sĩ nói đến sự chăm bảm nâng nức mà chớ người đàn bà có mang phải mang đến cho bà ta.

Diễn thuyết ở Haiphong

(Tiếp theo trang 10)

Y sĩ kết luận đoạn ấy bằng những câu vi von rất văn chương và cũng rất khoa học. Ông bảo ta rằng : Ta phải nâng nức bà vợ ta như một cái chén ngọc quý trên tay, vì cái chén ngọc quý ấy đựng cái tế bào của ta mà cái tế bào ấy, máu huyết của ta, tức là ta đấy, ta nằm trong cái chén ngọc là vợ ta đấy... v. v.

— Hay nhỉ ? Vợ ta là cái chén ngọc quý, cái chén ngọc ấy đựng tế bào của ta, ta là cái tế bào nằm trong cái chén ngọc ; thế nghĩa là ta nằm trong vợ ta rồi còn gì ?

— Chẳng biết nữa. Nhưng ông

Ninh nói thế đấy.

— Ông ấy nói tron tru được đến thế cơ à ?

— Không, tôi thu ngắn lại cho gọn. Thực ra, đoạn ấy ông Ninh diễn đúng như thế này : ...

— Ấy thôi thôi ! Tôi tưởng tượng cũng đủ hiểu.

LÊTA

(Theo tin điện thoại của Tân Lang)

Nói thêm :

Chương điện thoại lại reo.

— Allô ! gì nữa thế Tân Lang ?

— Anh thêm vào bài trường thuật đoạn sau này : Bức bài nói lấp của ông

Ninh, đến bài « Vi Trưng Học » của ông Vũ quang Hồ, giáo sư.

— Cũng lấp ?

— Không ! Thế thì còn trời đất nào ! Ông giáo sư Hồ, trái lại, nói rõ ràng, hoạt bát, khiến cho thính giả đứng đắn và chăm chỉ nghe... Sau bài diễn thuyết có giá trị của ông, đến lượt các cô và các bà trong ban Hồng-thập-tự Hải-phòng...

— Ngay to, họ lên diễn đài ? Đàn bà mà nói thì...

— Không, họ chỉ làm. Các cô thực hành lối băng bó. Anh ghi lấy những tên đẹp này nhé : Bà F. Ngọc, cô Phòng, cô Quy, cô Sâm, cô Hiền... Nhiều người chăm chú theo bài học của các cô. Họ không nói một câu nào qua...

— Thực là một sự hiếm có.

Ông Đổng

(Tiếp theo trang 6)

qua cũng như người thường, dễ dãi, vui vẻ, nhu nhược nữa. Thế là người vợ bắt đầu « lũng hũng » rồi sớm sởi, tục lảo. Nay người Pháp ấy lại vận An-nam, áo com An-nam, nói tiếng An-nam, cử chỉ, hành động, tư tưởng như hết một người An-nam, như hết những ông lý, ông khoán. Người đàn bà lẻo đi thẳng tới chỗ kinh nhơn. Bọn vô học, thiếu giáo dục thường hay kinh nhơn những cái, những người mà họ không kính sợ. Họ không thể có được những tính tình bình thường hay điềm đạm.

Rồi người chồng Pháp bị hành hạ. Vì từ kinh nhơn đến hành hạ, đường rất gần đối với những bà vợ « Qua cái ». Để họ khinh nhơn tất sẽ bị họ hành hạ. Không thoát sao được. Nếu họ yếu đuối thì họ chỉ hành hạ bằng những lời chửi bới tục lảo. Nếu họ khỏe mạnh thì ngoài sự hành hạ bằng lời nói họ còn thượng cẳng chân, hạ cẳng tay nữa. Chính ông lục lạc ở vào trường hợp này.

Chúng ta có thể lấy làm lạ rằng một người Pháp trí thức mà chịu để một người An-nam đè đầu đè cổ một cách khỗ sởi, khỗ nạn như thế. Nhưng ta sẽ hết kinh ngạc, nếu ta biết rằng người Pháp ấy có một nhược điểm, một tật xấu: nghiện rượu. Lúc mới về hưu, người vợ còn gửi sang Pháp mua từng thùng rượu nho. Về sau vì quá hà tiện, người ấy pha và tăng mãi cho tới khi dùng toàn rượu tỳ. Từ đó, ông lục lạc chẳng mấy lúc là không say li bì, và trở nên lãnh đạm đối với hết mọi sự ở đời. Và mọi đàn bà tai ngược chẳng phải khó nhọc gì để cai quản, sai khiến một con người hầu mất trí khôn.

Đã bao năm câu chuyện gia đình Pháp-Nam ấy làm trò cười cho cả một vùng. Những người tò mò thường kéo nhau đến xem ông tây say ngồi sắt tòm lằm mằm, hay lão đảo đưng gạt thóc bán cho bọn hàng sáo, dưới con mắt giám đốc của bà vợ vất vẻo trên ghế ngựa bên hiên.

Rồi quen đi, ông ta thành một người ngoan ngoãn, dễ bảo, lúc

tỉnh cũng như lúc say.

Bà lục lạc có một cái điện nhỏ — bà ta là một tay đồng bóng như phần nhiều các mẹ tây — Khi bà ta ngồi hầu giá, ông chồng châu chực một bên cùng với bọn con công đệ tử. Một hôm người đàn bà quái ác nảy ra một ý tưởng ngộ nghĩnh: để chồng thử ngồi đồng xem. Người đàn ông khốn nạn mỉm cười nghe theo. Và muốn được lòng vợ, người ấy thượng đồng ngay. Cũng nói ba hoa như lúc bóng cô bóng cậu nhập vào, cũng múa may nhảy nhót, cũng chèo đò. Nào có khó khăn gì, nhất khi đã ngấm hàng năm nhấc đi nhấc lại mãi những trò khôi hài nhíp nhàong ấy.

Bắt đầu từ hôm ấy « ông tây say » lại có thêm một công việc mới: ngồi đồng, mà ông ta rất thích, vì khi ngồi đồng, ông ta dựa hơi thành nước tưới cốc rượu lớn.

Về sau người làng không gọi ông ta là quan hay ông lục lạc nữa. Người ta chỉ gọi ông ta là « ông đồng ».

Ngày nay ông ta đã chết. Cuết trong một tai nạn ô-tô. Hôm ấy bà vợ sai ông ta đi ô-tô lên huyện để thừa một việc nợ. Tới một hàng cơm bên đường, ông ta đỗ xe lại, vào uống hết một chai rượu, nhắm với thịt chó — vì ở hàng chỉ có bán toàn một thứ thịt ấy. Rồi say loạng choạng, ông ta để xe đâm xuống sông.

Bà vợ khóc thảm thiết, bỏ ra hàng nghìn làm ma linh đình, mời hàng đồng, hàng huyện đến ăn cỗ.

Khái Hưng

Giận nhau

(Tiếp theo trang 17)

— Không phải thế!
— Sao lại không phải?
Người chị vẫn nói:
— Tôi bảo cô rằng không phải thế! Chính cô, chứ không phải tôi, cô đã nhận rằng lỗi tại cô, bởi vì rằng chính thực đến lượt cô phải gọi con Rufus.
— Tôi không hề có nói thế bao giờ.

— Vậy mà cô đã nói thế đấy.
— Không, vì chính là đến lượt của chị

— Không phải.
— Chính phải.
— Không, không, không!
— Có! có! có!
— Á! lại còn cái nước thế nữa!

Rồi cuộc cãi lộn cứ thế tiến hành cho đến cái kết cục, không tránh được...

Cho nên, theo như lời hứa hôm xưa, khi ông đốc tờ trở lại nhà chị em Scobie, thì sự im lặng lại giữ lấy cái ngôi âm u mà yên vị trong căn nhà bằng đá màu xám kia dựng lên ở trước cảnh mông mênh vô tận. Lại như xưa, Beth và Anabel hai mẹ tam bành ngậm lăm lăm chỉ chuyện trò với nhau (xin lạm dụng tiếng này) bằng những mảnh giấy biên chép vật họ vẫn dùng làm thông ngôn cho họ theo cái phương pháp đã

được dung nạp và công nhận trái mười lăm năm thực hành.

Thấy vậy, ông đốc tờ bỏ ra vẻ vừa kinh dị vừa bức tức Ông giơ hai tay lên trời, bụng bảo dạ:

— Trời ơi! từ đây về sau, có bao giờ một người trong hai người đàn bà quái gở kia ốm đau thì các gì tôi cũng không chữa khỏi, dù phải dùng đến thuốc độc tôi cũng dùng.

A. J. Cronin
Thế Lữ dịch

CÂU Ô

Cần người làm

— Ai có bằng Diplôme, từ 21 tuổi trở lên, mà muốn mở chung một trường tư ở một tỉnh khác. Hồi tòa báo.

Tìm việc làm

— 24 tuổi đã học qua năm thứ tư ban thành trung. Muốn tìm một chỗ dạy học ở Hanoi cốt đủ sống để học thêm. Hồi tòa báo.

— Trẻ tuổi, học lực khá, biết chế kiêu, họa, vẽ dentelles muốn tìm một việc làm ở Hanoi. Hồi M. Oanh, 1 Voie 34, Hanoi.

— Trẻ tuổi đàng dẩn, đã học qua ban Tú tài, muốn tìm một chỗ dạy học tư ở Hanoi để học thêm. Hồi M. Yên, 36 bis Route Mandarine Hanoi.

— Có bằng B. E. P. S., biết đánh máy chữ, muốn tìm một việc làm. Hồi: M. Lê Phiêu École Yên Sơn, 117E Impasse Sinh từ, Hanoi.

— Có bằng D. E. P. S. I. và B. E. muốn tìm một chỗ dạy học ở tư gia (Hanoi) để học thêm. Hồi M. Bùi Quang Minh, 26 Carreau Nam định.

— Sinh viên trường luật, muốn tìm một chỗ dạy học ở tư gia hay ở các trường tư Hanoi. Hồi M. Nguyễn Chí, 62 Mã Mây, Hanoi.

Giới thiệu sách

MÃY ĐƯƠNG TƠ của Mai-Lâm. Một tập bài hát bằng quốc văn soạn theo những bản âm nhạc Pháp và Anh-lê. Tập sách do Cấp Tiến Văn Đoàn xuất bản, giá 0p.20.

« **Kẻ thù là Nhật Bản** » của Nguyễn Vỹ, giá 0p.30.

ĐÃ XUẤT BẢN

Kẻ thù là Nhật - Bản
của NGUYỄN VỸ

Thanh-Niên Tùng-Thư Editions Jeunesse

Giá 0p.30 — Cuộc phi thường 0p.12 — Báo đấm 0p.20

(Mọi sách có thể gửi trả bằng timbres) Thư từ và ngân phiếu xin gửi cho nhà

TỔNG PHÁT HÀNH Ở BẮC KỲ:

M. Tô Văn Đức, Librairie Centrale 110 Rue du Pont en bois, Hanoi

TRUNG KỲ:

Librairie Lê thành Tuấn, 119 Rue Gia-Long, Huế

NAM-KỲ:

Minh-Phương 15 A, Cité Văn-Tân, Hanoi

CAO-MÈN và AI-LÀO xin giao thiệp thông với bản cục:

Mlle Nguyễn thị Thuyết, Quản-ly Thanh-Niên Tùng-Thư
111 Rue des Pavillons Noirs, Hanoi

Ở hai nơi này, Thanh-Niên Tùng-thư chỉ bán contre remboursement (căn cứ điều 30-7)
Sách này nhà Tổng-phát-hành sẽ không gửi bán ở các đại lý chậm trả tiền.

Rượu Cốt Nhát

MARTELL

là thứ rượu đã nổi tiếng
từ 200 năm nay

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie L^{td} 21, B^{is} Henri-Rivière HANOI

**Thưa quý ông,
Thưa quý bà**

Khi sinh nở, lúc thế theo?
Hoa-Kỳ Rượu-Chối: xoa vào khỏi
ngay!
Tê chân, chảy máu dết tay?
Cầm hân, cầm thế xoa ngay khỏi liền!

Hộp lớn 135 grs. : 0p.60
Hộp nhỏ 75 grs. : 0p.35

Hỏi ở các nhà Đại-lý :
PHÒNG TÍCH « CON CHIM »
Khắp Đông-dương có treo cái biển tròn

CHUYÊN LẠ

Một ông Docteur, ở Saigon

Ông Docteur N... là một bác sĩ rất có danh ở Saigon. Nhờ cách ông trị bệnh bằng ba môn thuốc : Tây, Tàu, Nhật. (Ông có sang học tận bên Nhật). Tháng rồi, người chị tôi đau nặng, vì bị infirmière chích bằng kim sắt nên bắp, về sưng lớn, hanh như rường phải chột; đến năm đường bệnh tại đường đường của ông. Lúc vào bệnh viện, chị tôi mệt ngất tưởng phải tắt hơi. Docteur bắt mạch xong, liền bảo infirmier lập tức đến nhà thuốc NHANH MAI, mua một lượng sâm Cao-ly, thứ tốt, về cho chị tôi uống. Vài giờ bệnh chị tôi phục sức lại và khỏe nhiều. Kế ngày sau, ông mò nơi bắp về chị tôi, lấy ra hơn một chén mủ. Lệ thường sau khi mủ, thì Docteur phải băng chỗ mủ lại. Ông bác sĩ này lại khác, có lẽ ông cho phương pháp kia không hay bằng, nên ông bảo infirmier vào trong, lấy cho ông hai hộp thuốc cao hiệu « Con Rắn » (ông mua để sẵn trong nhà), ông phết vào vết trắng rồi dán nơi chỗ mủ. Vài ngày sau chị tôi mạnh. Khi về nhà chị tôi vui mừng mà thuật lại câu chuyện tôi nghe, tôi tức cười và rất mừng. Tôi không hề ông Docteur lại biết dùng đến sâm Cao-ly, và thuốc cao hiệu « Con Rắn ». Sâm Cao-ly cũng của nhà thuốc Nhanh Mai của tôi bán. Còn thuốc cao hiệu Con Rắn cũng do nhà thuốc Nhanh Mai bảo chế.

Hai môn thuốc của tôi, do ông bác sĩ biết dùng, để trị lành bệnh chị tôi. Một điều lạ : Thuốc Annam lần thứ nhất, được Docteur trọng dụng.

T. B. — Thuốc cao hiệu Con Rắn chẳng những bác sĩ N... đã dùng trong nhà thương, sau khi mổ hoặc bệnh ghê, có khi quan thầy Annam cũng bảo bệnh nhân kiếm mua thuốc cao hiệu Con Rắn, về dán mau lành. Thuốc cao hiệu Con Rắn mỗi hộp 0p.12. Khắp cả Đông-pháp có trên 1000 đại-lý bán. Nơi các tiệm thuốc đều có bán.

Chi ngành phát hành nhà thuốc NHANH MAI
11, Rue des Caisses — Hanoi

Sữa
NESTLÉ
Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BẢO THẢO CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hỏi xin không mất tiền quyền sách dạy cách nuôi trẻ của bác sĩ Vidal soạn ở hãng NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55
— HAIPHONG —

MỘT PHƯƠNG LẬP BÀN

có bảo đảm chắc chắn, vững
vàng mà lại mỗi tháng, có hy
vọng trúng một Số vốn lớn

Đây là Vẻ mới cách thức P mà

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư bản chiếu theo chỉ dụ ngày 12 Avril 1916
Vốn đã đóng tất : 1 triệu lượng bạc và 8.000.000 quan tiền Pháp
Hội quán : 7, Đại-lộ Edouard VII ở THƯƠNG-HẢI
Hàng chánh ở Đông-pháp : 26 đường Chaigneau
SAIGON, Sở thương mại Saigon 20

giúp cho quý ngài đăng gây ra số vốn :

500\$	mỗi tháng đóng	1\$25	4.000\$	mỗi tháng đóng	10\$00
1.000	—	2,50	5.000	—	12,50
1.500	—	3,75	8.000	—	20,00
2.000	—	5,00	10.000	—	25,00

Vẻ này đăng lãnh vốn mục đích (từ 500\$ tới 10.000\$) bởi cuộc xổ số hằng tháng hay là khi mãn hạn (25 năm) nếu vẻ không đăng may trúng ra trong 300 cuộc xổ số hằng tháng.

HỘI BẢO ĐẢM 12 CUỘC XỔ SỐ MỖI NĂM

Vẻ tiết kiệm cách thức P đăng dự cuộc xổ số hằng tháng từ tháng đầu mới mua. Như vậy nên người mua vẻ, chẳng những chắc chắn sẽ đăng lập nên một số vốn, mà lại có hy vọng đăng lập (trung một số tiền to (400 lần số tiền tháng đã góp nếu vẻ trúng ra trong tháng đầu).

PHẦN LỢI KHÁC CỦA VẸ TIẾT-TIỆM
của

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

ĐỐI CHỦ DỄ DÀNG, khỏi tốn hao rắc rối chi hết.
CÓ GIÁ CHUỘC LẠI khi đóng góp được hai năm.
ĐĂNG VAY 90% số giá chuộc vẻ.
ĐƯỢC BẮT ĐÓNG LẠI trả số góp trễ và tiền lời hay là gia kỳ hạn,
ĐƯỢC CHIA HƯỞNG LỢI CỦA HỘI bởi cuộc xổ số phụ hay là tăng thêm số bảo kiết.
ĐƯỢC ĐÓNG GÓP TRỄ MỘT THÁNG

Số tiền trả cho chủ vẻ trúng số hoặc bán lại (tới ngày 31 DÉCEMBRE 1938) : 52.829.214,17
TIỀN LỜI đã chia ra cho người cầm vẻ ở Đông-Pháp tới ngày 31 DÉCEMBRE 1938, gần 84.601,40

SỰ BẢO ĐẢM CHO VẸ TIẾT KIỆM
của

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Số tiền dự trữ (Hội cam đoan với chủ vẻ) tới ngày 31 Décembre 1938 : \$ 2.817.818,86
Số tiền để bảo đảm số cam đoan trên đây (Tài sản có thể trưng, động sản vãn vãn) : 2.457.608,07
Tức là quá số tiền cam đoan được : 139.794,11

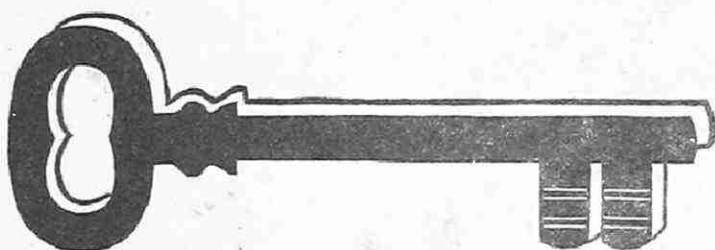
Mua vẻ hay là hỏi điều lệ xin do nơi :

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

CHI NGÀNH { SAIGON, 26 đường Chaigneau
HANOI, 8ter phố Trar - thi
và nơi Đại-lý khắp cõi Đông - Tây

Biểu các ngài cái chia này

đề mở coi

Gia đạo, tiền tài, công danh, vợ con,
tình duyên, bịnh tật...

Chỉ cần gửi tên họ, tuổi, chữ ký và 9
hào hoặc 15 con tem 6 xu.

M. Khanhson

36 JAMBERT - HANOI

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I.D.E.O. tous les arti-
cles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.

Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de Brouillon « RECLAME » 100 pages . . .	0\$12
Boîte de 100 copies doubles, beau papier	1.80
Ramotte de 100 — quadrillé multiple	1.00
Plumier laqué, couvercle chromos	1.05
Compas sur panoplies : 15 et 4 pièces	0\$65 — 0.48
Compas plats nickelé réversible double usage	1.18
— — — en pochette	2\$85 — 2.20 & 1.55
Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir	0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L' I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE — HANOI - HAIPHONG

Vị cứu tinh của các bịnh nhưn
HOA LIÊU và **PHONG TÌNH**

là

SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN SỔ I

*Chuyên trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bịnh
phong tình như : Lậu, Tim la, Dương mai
Hạch xoài, Cột khí, Sang độc v.v... chẳng luận
là lâu, mau, dầu cho độc nhập cốt đi nữa
thuộc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN cũng tòng lời
gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi căn trừ càng
không hại sanh dục, không hành bịnh nhưn.*

Mỗi hộp uống 4 lần, giá 1\$50

Nhà thuốc **ÔNG - TIÊN**

11, Rue de la Soie, Hanoi